

Samiyel citaabu hinkantoo

Citaaboo fahamandiroo

Citaaboo woo ga ciyandi Samiyel citaabu hinkantoo. Nga mo hantumkaa mana bayrandi sanda takaa kaj nda citaaboo kaj se i ga nee Samiyel citaabu jinaa hantumkaa mana bayrandi. A ga kokoyoo Dawda waatoo šenney deede. A šelaj waatoo ga kaj Dawda tee kokoy Žuda gandaa se, woo ga duwandi zamna 1na—4to ga. A ga šelaj waatoo ga kaj Dawda goro kokoytaraa ra Izirayel gandaa kul boj, woo ga duwandi zamna 5to—24to ga.

Dawda na gandaa booboo wongu ka nga laamaa gorandi, ka ngi iberey gandawey taa i kone.

Dawda naanay Irkoy nda cimi, woo se a tee boro kaj kan Irkoy se, a kan nga gandaa borey mo se. Woo kul, Dawda na haya tee Abadantaa jine kaj mana kan Abadantaa se, woo se Irkoy na annabi Natarj sanba Dawda do, a šelaj a se. Dawda yadda nga zunuboo ga, a yee kate Irkoy ga.

Dawda hanse ka kan Izirayel borey se, woo maaganda se i baa Dawda ize ma laamaa zaa Dawda dumaa ga.

Irkoy bangandi Dawda se kaj waati kul boro ga duwandi nga hugoo ra kaj ga goro kokoytaraa ra dumaa ga. Woo g'ir fahamandi hayaa kaj se Hallasikaa kaj ti Isa Almasihu kaj Irkoy n'a sanba, i ga nee a se «Dawda Haamaa» Amaana Taagaa ra (Matiyu 20.29–34; 21.9).

Citaaboo woo ga hin ka zamnandi zamna iddu:

1. Dawda goro kokoytaraa ra Žuda gandaa ra (zamna 1na—4to).
2. Dawda goro kokoytaraa ra Izirayel gandaa kul boj (zamna 5to—6to).
3. Irkoy na albarka dañ Dawda kokoytaraa ra (zamna 7to—10to).
4. Dawda nda Uri wandoo Batšeba fillaa (zamna 11to—12to).
5. Šendawey kaj duu Dawda hugoo (zamna 13to—20to).
6. Dawda waati kokorantey (zamna 21to—24to).

Dawda maa Sawul nda Žonataj buuroo

(Samiyel 1na 31; Taarikey 1na 10.1–14)

1 ¹ Sawul buuroo banda ga, Dawda willi ka hun Amalek borey wongudogoo ra. A cindi Siklak koyraa ra jirbi hinka. ² Jirbi hinzantoo hane, aru foo ne kaj kaa ka hun Sawul kaloo ra, darbawey kottu, bojoo kul ti labu. Kaj a too kate Dawda do, a kaj laboo ra ka gunguma.

³ Dawda nee a se: «Man ra ni hun?» A nee a se: «Ya nka zuru ka hun Izirayel kaloo ra.» ⁴ Dawda n'a hää ka nee: «Macin ka tee? Ay g'a wiri ni ga, m'a har ya ne.» A nee: «Izirayel jamaa zuru wongoo se, boro booboo kaj i ra ka buu. Sawul hunday nda nga iz'aroo Žonataj buu.» ⁵ Dawda nee arusoogaa se kaj na alhabaroo woo tee a se: «Taka foo nda n'bay kaj Sawul nda nga iz'aroo Žonataj buu?» ⁶ Arusoogaa kaj na alhabaroo tee a se nee: «Waatoo woo kaa ka gar kaj ay sii kala Gilbowa tondi hondoo boj, Sawul goo ma dibi nga yaajoo ga, wongu bari torkawey goo ma toor'a k'a šiita.» ⁷ A jeli, a dii agay, a n'ay cee. Ay nee a se: «Agay ne.» ⁸ A nee ya ne: «May ti ni?» Ay nee a se: «Amalek boro ti agay.» ⁹ A nee ya ne: «Ay g'a wiri ni ga, kay ay jeroo ga m'ay wii, zama ay goo ma binini, ba nda ay hundoo kul goo ay ra jina.» ¹⁰ Ay kay jeroo ga, ay n'a wii, zama ay ga bay kaj a si fatta hayaa woo ra. Ay na kokoytaray fuulaa kaj goo bojoo ra kaa nda hiiroo kaj goo kaboo ra ka kate ey ma ne, ay koyoo.»

¹¹ Dawda na nga darbawey dii k'i kottu ka nga dooraa cebe, borey kul kañ goo a bande na takaa follokaa tee. ¹² Biney maray, i hēe, i meehaw hala cijinoo ra Sawul, nda nga iz'aroo Žonataj, nda Abadantaa wongu-izey jamaa, nda Izirayel borey kañ kan takubaa cire maaganda se. ¹³ Dawda na arusoogaa kañ na alhabaroo tee a se hāa ka nee: «Man wane nda ni?» A nee: «Ay man'ti kala Amalek boro taabušante iz'aru.» ¹⁴ Dawda nee a se: «Taka foo nda mana hunbur ka ni kaboo too bora a do k'a wii kañ Abadantaa n'a yon k'a tee kokoy?» ¹⁵ Dawda na arusooga foo cee, a nee a se: «Man kate, a wii.» Aroo na Amalek bora a kar, a buu. ¹⁶ Dawda nee a se: «Ni kuroo alhakoo ma kañ ni ga. Ni mijnoo ga tee ni ga seede, zama n'nee kañ bora a kañ Abadantaa n'a yon k'a tee kokoy, ni no ka wii.»

Dawda na buuyan hēeni dooni dunbu Sawul nda Žonataj se

¹⁷ Dawda na buuyan hēeni doonoo woo don Sawul nda Sawul iz'aroo Žonataj maaganda, ¹⁸a nee kañ i m'a waanandi Žuda borey se, bira a doonoo no. A hantumandi tiiraa ra kañ se i ga nee boro šerrantaa tiiraa^a.

¹⁹ «Izirayel, ni darzāa wiiyandi ni hondey ga.

Taka foo nda asajayañ kañ?

²⁰ A masi harandi Gat ra,
war masi koy nda alhabaroo Aškeloñ lolawey ra.

Nda man'ti woo, Filisti ize woyey ga jaali,
Filisti jofolowey wey ize woyey ga yafarhā.

²¹ Gilbowa tondi hondey,
yala ncirji nda harandaj masi kañ war boj,
faari masi hay ni do,
zama no din ra asajawey koraa žibī,
Sawul koraa si yee ka yonandi nda jii.

²² Iberey bukawey kuroo jine,
iberi wongaarey maanoo jine,
Žonataj bira a si yee banda,
Sawul takubaa si fatta yaada.

²³ Sawul nda Žonataj kanjañ borey ga bag'ey, i ga kan borey se,
ba buuyan man'i fay,
i ga cahā nda duttalyañ,
i gaabi nda ganjihaylayan.

²⁴ Izirayel ize woyey, wa hēe Sawul ga,
nga kañ ga war bankaarey nda darbay dawlantereyan
kan teendi nda šilli ciray zaram,
nga kañ ga wura taalam dan war darbawey ga.

²⁵ Taka foo nda asajayañ kañ wongoo gamoo ra?
Izirayel, i na Žonataj hay k'a wii ni hondey boj.

²⁶ Ni maaganda se, ag'armaa Žonataj, ay goo binemarayyan ra.
Ay boro maana ti ni,
bajoo kañ n'na tee ya ne ga bisa woy baji.
²⁷ Macin se asajayañ kan?

Macin se wongu jinawey halaci?»

^a1.18 Žozuwe 10.13.

Dawda tee Žuda kokoyoo Hebroj

2¹ Hayey din banda ga, Dawda na Abadantaa ibaayoo ceece ka nee: «Ya žigi ka koy Žuda koyrawey affoo ra wala?» Abadantaa nee a se: «Žigi.» Dawda nee: «Man ra ya žigi?» A nee: «Hebroj.»² Dawda žigi ka koy no din, nga nda nga wande hinkaa, Ahinowam, Žizireyel boraa nda Abigayel, Nabal, Karmel boraa adujna wandoo.³ Dawda na nga borey mo ka žigi kaj goo a bande, boro foo kul nda nga alaayaney, i koy goro Hebroj koyrawey ra.⁴ Žuda arey kaa, no din ra i na Dawda yon hala a ma tee kokoy Žuda borey se. I nee Dawda se kaj Yabeš koyraa kaj goo Galad borey no ka Sawul fiji.⁵ Dawda na dontokawayaj sanba Yabeš kaj goo Galad borey do ka nee i se: «Abadantaa ma albarka daj war ra, zama war na borohennataraa woo tee Sawul se, war koyoo, war n'a fiji.⁶ Sohō yala Abadantaa mo ma borohennataray nda laadirtaray tee war se waati kul. Agay hunday ga gomni tee war se, zama war na woo tee.⁷ Wa bine tee, war ma tee wongaarijan, Sawul, war koyoo buu, agay no Žuda borey n'ay yon hala ya tee a se kokoy.»

Iš-Bošet tee Izirayel kokoyoo

⁸ Woo gar Ner iz'arоo Abner kaj ti Sawul wongu-izey jineboraa na Sawul iz'arоo Iš-Bošet zaa ka koy Mahanayim.⁹ A n'a tee kokoy Galad, nda Ašer borey^b, nda Žizireyel, nda Efrayim, nda Benžamej, nda Izirayel kul se.¹⁰ Iš-Bošet, Sawul iz'arоo sii nda kala jiiri woyaaci (40) waatoo kaj a ga tee kokoy Izirayel se, a laama jiiri hinka. Žuda borey hinne ka hanga Dawda.¹¹ Waatoo kaj Dawda n'a tee kokoytaray ra Hebroj, Žuda borey boj man'ti kala jiiri iyye nda handu iddu.

Žuda nda Izirayel wongoo Gabawoј

¹² Ner iz'arоo Abner, nga nda Sawul iz'arоo Iš-Bošet goykey hun Mahanayim ka fondaa zaa ka koy Gabawoј.¹³ Seruya^c iz'arоo Žowab nda Dawda goykey mo koy tangam. Wongu kur hinkaa na cere kubay Gabawoј hari margadogoo jere, affoo kay haroo jere foo ga, affaa kay jere faa ga.¹⁴ Abner nee Žowab se: «Hayaa ne kaj ay g'a wiri ni ga, arusoogey ma tun ka yenje ir jine hala ir ma dii ngi gaaboo.» Žowab nee: «I ma tun.»¹⁵ Arusoogey tun ka bisa, ngi hinnaa ga sawa: boro woy cindi hinka (12) Benžamej borey nda Sawul iz'arоo Iš-Bošet se, boro woy cindi hinka (12) Dawda goykey se.¹⁶ Affoo kul na boro foo dii nda bojoo, cere bande i na takubaa nuusu cere caraa ra. I kaj cere bande ka buu. I na no din maajpoo daj Tondey faaroo. A sii kala Gabawoј.¹⁷ Hanoo woo yenje tee kaj ga hanse ka hottu kaj ra Dawda goykey na Abner nda Izirayel borey kar.¹⁸ Seruya iz'aru hinzaa kaj ti Žowab, nda Abišay, nda Asayel goo no din. Asayel ga cahā ma nee jeeri kaj ga zuru hawsaa ra.¹⁹ Asayel na Abner gaarandi, a mana šiiri ka hun nga ceedogey bande ka koy kabe henna wala ilaala here.²⁰ Abner jeli, a nee: «Ni no Asayel?» A nee: «Agay no.»²¹ Abner nee a se: «Šiiri kabe henna wala ilaala here, ma soogey wey affoo dii k'a wii ka nga wongu jinawey kaa a ga.» Amma Asayel mana yadda nga ma hun a bande.²² Abner yee koyne ka nee Asayel se: «Hun ay bande, wala ya ni kar ganda? Taka foo nda ay ga hin ka ni armaa Žowab tenje k'a guna?»²³ Amma Asayel wanji ka hun a bande. Woo ga, Abner n'a kar gundoo ra nda naga yaajoo koroo, yaajoo zollo ka fatta nda banda here. A kaj ka buu dogoo din da. Boro kul kaj too nongoo ra kaj ra Asayel kaj ka buu ga kay.

²⁴ Žowab nda Abišay na Abner gaarandi. Waynaa kaj waatoo kaj i ga too Amma hondoo do kaj goo Giya se jine, Gabawoј saajoo fondaa ra.²⁵ Benžamej borey tee Abner bande jama folloku, i cindi hondu foo bojoo boj.²⁶ Abner na Žowab cee ka

^b2.9 «Ašer borey», hantum fooyaj ga nee «Ašur borey», affooyaj ga nee «Gešur borey».

^c2.13 Samiyel 1na 26.6.

nee: «Takuba si fay nda wiiyan wala? N'si bay kaj binemarayyan goo benantaa ga wala? Hala waati foo no n'ga nee borey se i ma kay i masih ngi armey gaarandi?»²⁷ Žowab nee: «Ay ga žee nda Irkoy kaj ga hunaa maajoo, nda ni nka mana šelanj, borey si fay nda ka ngi armey gaarandi hala subbaahi.»

²⁸ Žowab na hilli heenandi, nga borey kul kay, i fay nda ka Izirayel gaarandi, i na wongoo kayandi. ²⁹ Abner nda nga borey na cijinoo kul tee i ga dira Ganganoo gandaa ra, i na Žurdej isaa dej, i na Bitroj kul dunbu ka bisa ka koy too Mahanayim.³⁰ Žowab hun Abner gaarandiroo ra, a na jamaa kul marga, boro woy cindi yagga (19) ka kuma Dawda borey ra, Asayel mo kuma.³¹ Dawda goykey na boro zangu hinza nda woydu (360) kar k'i wii Benžamej nda Abner borey ra.³² I na Asayel bukaa ka koy, i n'a sutura nga baaba *saaraa ra Betelehem. Žowab nda nga borey na cijinoo kul tee i ga dira, i too Hebron moo booyan ga.

3¹ Wongoo gay Sawul hugoo nda Dawda hugoo game. Dawda mma koy de a ga duu gaabi, Sawul hugoo mma koy de nga gaaboo ga žabu.

Dawda iz'arey kaj a duu ey Hebron

(Taarikey 1na 3.1–4)

² Dawda duu iz'aruyan waatoo kaj a goo Hebron. Nga iz'aru jinaa ti Amnoj kaj a duu a nga Žizireyel koyraa boraa Ahinowam ga. ³ Ihinkantoo ti Kileyab kaj a duu a nga Nabal, Karmel koyraa boraa adujjna wandoo Abigayel ga. Ihinzantoo ti Absalom kaj a duu a nga wandoo Maaka ga, Maaka ti Gešur kokoyoo Talmay ize woyoo. ⁴ Itaacantoo ti Adoniya kaj a duu a nga wandoo Hagit ga. Igguwantoo ti Šefatiya kaj a duu a Abital ga. ⁵ Idduwantoo ti Yitreyam kaj a duu a nga wandoo Eglä ga. Wey ti borey kaj hayandi waatoo kaj Dawda goo Hebron koyraa ra.

Abner nda Iš-Bošet citi cere ga

⁶ Waatoo kaj wongoo goo Sawul hugoo nda Dawda hugoo game, nga no Abner duu gaabi Sawul hugoo ra. ⁷ Sawul cindi nda *wahay foo kaj maajoo ti Rispa, Aya ize woy no. Woo gar Iš-Bošet nee Abner se: «Macin se ni marga nda ay baaba wahayoo?»⁸ Iš-Bošet šenney hanse ka Abner futandi, a nee: «Hansi boj kaj Žuda wane nda ti agay wala? Hō ay ga goy nda borohennataray ni baaba Sawul hugoo, nda nga armey, nda nga hangasiney here. Ay mana ni noo Dawda se, nga no hō no n'ga citi ay ga ka nee ay na laybu tee woyoo woo maaganda. ⁹ Irkoy ma goy goy Abner ga, nda ay mana hayaa tee Dawda se kaj Abadantaa žee kaj nga g'a tee a se,¹⁰ ka kokoytaraa taa Sawul hugoo kone, ka Dawda gorandi kokoytaraa ra Izirayel nda Žuda boj, za Dan hala Ber-Šeba.»¹¹ Iš-Bošet mana yadda ka ba šenni foo har koyne Abner se, zama a mma hunbur a.

Abner kara Dawda ga

¹² Abner na dontokawayaŋ sanba Dawda do nga maajoo ga, i ma nee a se: «May wane nda gandaa?» A nee mo: «Amaana daj agay nda ni game, guna, ay ga ni gaa hala Izirayel kul ma hanga ni.»¹³ Dawda nee: «A boori, ay ga amaana daj agay nda ni game. Haya folloku no ay g'a wiri ni ga kaj ti masih kay ay jine nda Sawul ize woyoo Mikal sii ni bande.»¹⁴ Dawda na dontokawayaŋ sanba Sawul iz'aroo Iš-Bošet do ka nee a se: «Ay noo ay wandoo Mikal kaj ay n'a hiji ka nga hiijay almaanoo bana nda Filisti borey arey toošidoor mee kuuru ize zangu (100).»¹⁵ Iš-Bošet sanba k'a taa nga kurjoo Paltiyel kone kaj ti Layiš iz'aroo.¹⁶ Nga kurjoo hanga a hala Bahurim a ga hēe. Woo ga, Abner nee a se: «Willi ka koy ni do.» A willi ka koy nga do.

¹⁷ Abner nka šelanj Izirayel boro beerey se ka nee: «A gay war ga baa Dawda ma tee war se kokoy. ¹⁸ Sohō no war ga hima ka tun ka goy woo din fondaar, zama

Abadantaa nka nee Dawda ga: «Dawda, ay tamoo nda ay g'ay jamaa Izirayel hallasi Filisti borey kabey ra nda ngi iberey kul kabey ra.»

¹⁹ Abner šelaŋ Benžamej borey mo se. Woo banda ga, a koy Hebroŋ. Hayaa kul kan ga Izirayel borey nda Benžamej borey waafaku, Abner koy a kul har Dawda se. ²⁰ Abner too Dawda do Hebroŋ, nga nda boro waranka (20). Dawda na hoyandi tee Abner nda borey kan goo a bande se. ²¹ Abner nee Dawda se: «Ay ga tun ka koy Izirayel kul marga ni hinoo cire, ay koyoo, ay kokoyoo. Amaana ma huru ngi nda ni game, n'ga laama nongu kan n'baa ra.» Dawda na Abner naŋ a ma koy, a koy nda baani.

Žowab na Abner wii

²² Nga ne, Dawda tamey nda Žowab yee kate ka hun wongudoo ra, i kaa nda *algaanima beeri. Abner sii koyne Dawda jere Hebroŋ, zama Dawda nk'a naŋ a ma koy, de mo a koy nda baani. ²³ Waatoo kanj Žowab nga wongu-izey kul kanj goo a bande kaa, i nee Žowab se: «Ner iz'aroo Abner kaa kokoyoo do, a n'a naŋ a ma koy nda baani.» ²⁴ Žowab koy kokoyoo do, a nee: «Macin no n'n'a tee? Guna, Abner kaa ka dii ni, macin se n'n'a naŋ a ma koy hinne? ²⁵ N'ga Ner iz'aroo Abner bay. A nka kaa ka ni darga, ka ni koyyaney nda ni kaayaney bay, ka haya kul kanj n'goō m'a tee bay.»

²⁶ Waatoo kanj Žowab fatta Dawda do, a na dontokawayaj danj Abner cewoo ra. I na Abner gar fondaar Sira dayoo do, i n'a cee k'a ka willi Hebroŋ. Dawda mana hayaa kul bay woo se. ²⁷ Waatoo kanj Abner yee kate Hebroŋ, Žowab n'a ka koy jere ga koyraa mijnoo jeroo ga ka šelaŋ a se nda lakkalkanay, no din ra a na Abner hay gundoo ra k'a wii, ka nga armaa Asayel kuroo faasa.

²⁸ Waati banda ga, kanj Dawda maa šennoo, a nee: «Agay nda ay hinoo ga henan hala abada Abadantaa jine Ner iz'aroo Abner kuroo alhakoo ra. ²⁹ Yala nga alhakoo ma kanj Žowab nda nga hugoo borey kul boj. Yala waati kul boro masi jaŋ Žowab hugoo ra kanj toošidogoo ga mandi, wala a ma jiray, wala nga goyoo ma tee haabu biiyan, wala takuba m'a kanjandi, wala a ma jaŋ nga meejaaroo.» ³⁰ Takaa woo nda Žowab nda nga armaa Abišay na Abner wii, zama a na ngi armaa Asayel wii wongoo ra Gabawoŋ.

³¹ Dawda nee Žowab nda borey kul kanj goo a bande se: «Wa war bankaarawey kottu ka war dooraa cebe, wa saaku kasa daŋ war ga, a ma tee war se taafe, war ma hēe ka dira ka koy Abner sutura.» Kokoyoo Dawda ga dira almanjitoo se banda here. ³² Abner suturandi Hebroŋ. Kokoyoo na nga jindoo jer ka hēe Abner *saaraa ga, jamaa kul hēe. ³³ Kokoyoo na buuyan hēeni dooni don Abner se, a nee:

«Abner ga hima ka buu sanda almunkarteeri wala?

³⁴ Ni kabey mana hawandi,

ni cewey mana huru alhan šešeriyanj ra.

Ni wiyyandi sanda boro

kanj goy futu teekay k'a wii.»

Jamaa kul yee ka hēe Abner ga. ³⁵ Woo banda ga, jamaa kul kaa Dawda do ka hanse k'a wiri a ga, a ma jaa, woo gar cijinoo mana huru jina. Amma Dawda žee ka nee: «Irkoj ma goy goy ay ga nda ay na takula wala haya kul kanj no daŋ ay mijnoo ra nda waynaa mana kanj jina.»

³⁶ Jamaa kul maa woo kanj Dawda n'a har, a kan i se. Haya kul kanj kokoyoo g'a tee ga kan jamaa kul se. ³⁷ Jamaa kul, Izirayel kul faham hanoo din kanj man'ti kokoyoo yaamar no Ner iz'aroo Abner ma wiyyandi. ³⁸ Kokoyoo nee nga goykey se: «War nka si bay kanj hō boŋkoyni buu, boro beeri buu Izirayel ra? ³⁹ Hō ay gaaboo kacca, ba kanj se ay yonandi ka tee kokoy. Arey wey kanj ti Seruya izey gaaboo bisa ay wanoo. Yala Abadantaa ma goy futu teekaw bana nda nga goy futaa.»

Iš-Bošet wiyanoo

4 ¹ Waatoo kaj Sawul iz'arоо Iš-Bošet maa kaj Abner buu Hebroj, binoo hun, Izirayel borey kul zalba.

² Sawul iz'arоо Iš-Bošet goo nda komakaw jamaa jineboro hinka. Affoo maajoo ti Baana, affaa maajoo ti Rekab. Rimoj, Berot koyraa boraan kaj goo Benžamej borey ra izeyaj no. Berot mma kabandi Benžamej gandaa ra. ³ Boro jinawey kaj goro Berot zuru ka koy Gitayim kaj ra i goro ka tee taabuši hala hō zaaroo. ⁴ Sawul iz'arоо Žonataj goo nda iz'arу kaj maajoo ti Mefibоšet, cee hinkaa kul bongu, zama waatoo kaj Sawul nda Žonataj buuroo alhabaroo kaa ka hun wongudogoo ra Žizireyel, zankaa jiiri guu bara a se, woyoo kaj g'a biiri n'a zaa ka zuru. Cahā-cahāyanoo ra, zankaa kaj, a bongu.

⁵ Han foo Rimoj, Berot boraan iz'arey Rekab nda Baana koy zaaroo waati konnaa ra Iš-Bošet do, i n'a gar a ga kani ka hunanzam. ⁶ I huru hala hugoo gundoo ra, i tee sanda ngi mma koy alkamaa zaa, dogoo din da i na Iš-Bošet hay gundoo ra. Woo banda ga, Rekab nda nga armaa Baana zuru. ⁷ I nka huru hugoo ra ka gar a goo ma šerre nga daaero ga nga kanihugoo ra, i n'a wii. I na bonjoo kaa a ga, i na bonjoo zaa ka cijinoo kul tee i ga dira Gangano gandaa fondaan bande. ⁸ I na Iš-Bošet bonjoo ka koy Dawda do Hebron, i nee kokoyoo se: «Sawul iz'arоо Iš-Bošet ni iberoo bojoo ne, boraan kaj baa nga ma ni hundoo kaa. Hō Abadantaa n'ay koyoo, ay kokoyoo, faasa Sawul nda nga hayroo ra.» ⁹ Dawda zaabi ka nee Rekab nda Baana se: «Ay ga žee nda Abadantaa kaj ga huna maajoo kaj n'ay kaa binemarayyan kul ra, ¹⁰ boraan kaj nee ya ne: «Sawul buu», de a ga tammahā alhabar kaana no nga n'a har ya ne, ay n'a dii k'a wii Siklak, k'a noo alhaku nga alhabar kaanaa woo se. ¹¹ Soko sohō kaj boro laaley na boro šerrante wii nga hugoo ra, nga daaero boj, ay si war hāa nda nga kuroo alhakoo wala? Ay si war tuusuk a war kaa gandaa ra wala?»

¹² Woo ga, Dawda na nga borey yaamar i m'i wii. I na kabey nda cewey dunbu, i n'i deeji Hebroj hari margadogoo jeroo ga. Woo banda ga, i na Iš-Bošet bonjoo zaa ka koy a sutura Abner *saaraa ra Hebron.

Dawda tee Izirayel kul kokoyoo

(Taarikey 1na 11.1-3)

5 ¹ Izirayel alkabiilawey kul kaa Dawda do Hebron koyraa ra ka nee a se: «Nga ne, ir man'ti kala ni hamoo nda ni kuroo. ² Waatoo hunday kaj Sawul ga tee kokoy ir boj, ni no ma koy nda Izirayel wongudogey ra, ni no m'i ka kaa. Abadantaa nee ma ne: «Ni no m'ay jamaa Izirayel kur, ni no ma tee Izirayel se bojkoyni.» » ³ Woo ga, Izirayel boro beerey kul kaa kokoyoo do Hebron. Kokoyoo Dawda na amaana dan nga nda i game Hebron Abadantaa jine. I na Dawda yon k'a tee kokoy Izirayel se. ⁴ Dawda sii nda kala jiiri waranza (30) waatoo kaj a ga tee kokoy. A laama jiiri woytaaci (40). ⁵ Hebron ra, a laama jiiri iyye nda handu iddu. Žerizalem ra a laama jiiri waranza cindi hinza (33) Izirayel kul boj nda Žuda boj.

Takaa kaj nda Dawda na Žerizalem koyraa dii

(Taarikey 1na 11.4-9; 14.1-2)

⁶ Woo banda ga, kokoyoo Dawda nda nga borey tun Žerizalem se ka Žebus borey tangam, ngi no ma goro gandaa ra. I nee Dawda se: «N'si huru ne ra, ba danawey nda bongey ga ni gaaray.» Woo ti Dawda si huru koyraa ra. ⁷ Amma Dawda na *Sijoj tondi nongoo dii, maanaa Dawda koyraa.

⁸ Hanoo din, Dawda nka nee nga borey se: «Boro kul kaj ga baa nga ma Žebus borey kar ka hin ey, boraan ma koy nda hari bisadogoo. Bongey wey nda danawey wey ga Dawda binoo ḥaa.» Woo se i ga nee: «Danaa nda bongoo si huru hugoo ra.»

⁹Dawda koy goro tondi nongoo ra, a na maajoo dañ Dawda koyraa. Dawda n'a windi nda cinari, za Milo nongoo^d do ka koy gundoo ra. ¹⁰Dawda mma koy de a ga duu gaabi ka tonton, zama Abadantaa, Adujjnakoyoo goo a bande.

¹¹Tir koyraa kokoyoo Hiram na dontokawayan sanba Dawda do nda *sedere bunduyan, nda bundu goykawayan, nda tondi hoykawayan, i na hugu cin Dawda se. ¹²Woo ga, Dawda bay kañ Abadantaa goo ma nga kokoytaraa tabatandi Izirayel boj, a bay mo kañ a goo ma nga kokoytaraa jer nga jamaa maaganda kañ ti Izirayel.

Izey kañ Dawda duu ey Žerizalem

(Taarikey 1na 3.5–9; 14.3–7)

¹³Dawda yee koyne ka *wahayyañ zaa nda Žerizalem woyyañ waatoo kañ a hun Hebroj ka kaa banda ga. A yee koyne ka duu iz'aruyañ nda ize woyyañ.

¹⁴Iz'arey kañ a duu ey Žerizalem maañey ne: Šamuwa, nda Šobab, nda Nataj, nda Sulaymaana, ¹⁵nda Yibar, nda Elišuwa, nda Nefeg, nda Yafiya, ¹⁶nda Elišama, nda Elyada, nda Elifelet.

Dawda hin Filisti borey

(Taarikey 1na 14.8–16)

¹⁷Waatoo kañ Filisti borey maa kañ Dawda yonandi ka tee Izirayel se kokoy, i kul tun ka koy Dawda ceeći k'a tangam. Waatoo kañ Dawda maar'a, a doo tondi guusoo ra. ¹⁸Filisti borey kaa ka say-say Refa borey gooroo ra ka goro a ra. ¹⁹Dawda na Abadantaa ibaayoo ceeći ka nee: «Ay ga hima ka žigi ka Filisti borey wongu wala? Ng'i dan ay kaboo ra wala?» Abadantaa zaabi ka nee Dawda se: «Koy, zama šikka sii ay ga Filisti borey dañ ni kaboo ra.»

²⁰Dawda too Bal-Perasim, a n'i kar no din. Woo banda ga, a nee: «Abadantaa na fun kaa ya ne agay iberey jamaa ra, ni mma nee fun kañ hari n'a kaa.» Woo se i na nongoo din maajoo dañ Bal-Perasim (maanaa «Koyoo kañ ga fun kaa»). ²¹Filisti borey zuru ka ngi toorey nañ no din, Dawda nda nga borey n'i zaa ka koy.

²²Filisti borey yee koyne ka žigi ka wongu, i na Refa borey gooroo dii ka goro a ra. ²³Dawda na Abadantaa ibaayoo ceeći, Abadantaa nee a se: «Masi koy i tangam. Ni mma kuubi ka koy nda ngi banda here, ma kaa i ga nda nongoo kañ ra tuurijanjej goo tenje ka kañ i ga. ²⁴Waati kañ n'ga maa cee jinde tuurijanjej boj, waatoo din ma cahā, zama Abadantaa no ma fatta ni jine ka Filisti borey kar.» ²⁵Dawda na hayaa tee kañ nda Abadantaa n'a yaamar. A na Filisti borey kar za Geba koyraa ra hala Gezer koyraa hurudogoo do.

Dawda kayandi nga ma koy nda Irkoy sundukoo Žerizalem

(Taarikey 1na 13.4–14)

6 ¹Dawda yee ka Izirayel wongu-ize suubantey kul marga, i man'ti kala aru zenber waranza (30.000). ²Dawda nda jamaa kul kañ goo a bande tun ka koy koyraa kan maajoo ti Baala-Žuda^e ka Irkoy sundukoo zaa kate. Abadantaa, Adujjnakoyoo maajoo bara sundukoo ga. Almalaykayan kañ se i ga nee šerib, ihinka goo sundukoo daabirjoo ga. Abadantaa ga goro šerib hinkaa game. ³I na Irkoy sundukoo jeeje torka taaga foo boj, i n'a ka fatta Abinadab hugoo ra kañ goo hondoo boj. Abinadab iz'arey Uza nda Ahiyo na torka tajoo boy. ⁴I n'a kaa Abinadab hugoo do kañ goo hondoo boj. Ahiyo dira Irkoy sundukoo jine. ⁵Dawda nda Izirayel hugoo kul ga bundu kañ se i ga nee sipres hooray jinay dumí kul kar Abadantaa jine, kurbuyañ, nda kuntijiyan, nda dunduuyañ, nda gaasuyañ kañ ga hēe, nda guuruyañ kañ ga kara-kara. ⁶Waatoo kañ i too Nakon taasu kar ganganoo ra, hawey tanši, Uza na

^d5.9 Milo nongoo maanaa ti i n'a too nda labu.

^e6.2 Baala-Žuda da se i ga nee Kiryat-Yarim, Samiyel 1na 6.21; 7.1 ra.

nga kaboo šerre ka sundukoo dii.⁷ Abadantaa futu Uza ga, Irkoy n'a kar no din da nga firkaa maaganda se. Uza buu no din, Irkoy sundukoo jere.

⁸Takaa kaj nda Abadantaa na Uza kar laala k'a wii, mana kan Dawda se. Woo se i na nongoo din maajoo dan Perez-Uza (maanaa «nongoo kaj ra Uza karandi laala ka wiiyandi»), maajoo woo goo a ga hala hō zaaroo.⁹Hanoo din, Dawda hunbur Abadantaa, a nee: «Taka foo nda Abadantaa sundukoo ga hin ka huru ay do?»¹⁰A mana baa Abadantaa sundukoo ma kaa nga do, Dawda koyraa ra. Woo se a n'a ka koy boraa kaj se i ga nee Obed-Edom kaj ti Gat koyraa boro, nga hugoo ra.¹¹Abadantaa sundukoo cindi handu hinza Obed-Edom hugoo ra. Abadantaa na albarka dan Obed-Edom nda nga hugoo kul ra.

Irkoy sundukoo too kate Žerizalem

(Taarikey Ina 15.25—16.3)

¹²Kokoyoo Dawda duu alhabar kaj Abadantaa na albarka dan Obed-Edom hugoo ra nda haya kul kaj goo maajoo ga, Irkoy sundukoo maaganda. Woo ga, Dawda na fondaazaa, a na Irkoy sundukoo zaa k'a ka kaa Obed-Edom hugoo do ka koy hala Dawda koyraa ra nda paali.¹³Borey kaj ga Abadantaa sundukoo zaa, ceedaaru iddu kul kaj i n'a tee i ga haw yaaru foo nda adabba naasa foo kaa sargari.¹⁴Dawda ga gan nda nga gaaboo kul Abadantaa jine. *Beene kaayi-ize kaj teendi nda *lej kaj ga hima nda *sargari juwalkaw kaayi goo Dawda ga.¹⁵Dawda nda Izirayel borey kul na Abadantaa sundukoo žigandi ka koy Žerizalem nda yafarhā nda hilli hēeni.

¹⁶Waatoo kaj Abadantaa sundukoo ga huru Dawda koyraa ra, Sawul ize woyoo Mikal, Dawda wandoo ga guna nda funeetaraa. A ga dii kokoyoo Dawda ga sar a ga gan Abadantaa jine, a garsaka Dawda se.¹⁷Waatoo kaj i koy Abadantaa sundukoo zaa kate, i n'a dan nga dogoo ra, hukkumoo kaj Dawda n'a cin a se gundoo ra. Dawda na *sargari kukuranteyan nda *alaafiya teendi sargariyan kaa Abadantaa jine.¹⁸Waatoo kaj Dawda na sargari kukurantey nda alaafiya teendi sargarey kaa ka ben, a gaara jamaa se Abadantaa, Adujnakoyoo maajoo ga.¹⁹Woo banda ga, a na Izirayel kul, woy nda aru, boro foo kul noo takula foo, nda teenay gabante foo, nda *alaneb-ize koga gabante foo. Jamaa boro foo kul koy nga hugoo do.

²⁰Dawda yee kate ka gaara nga hugoo se, Sawul ize woyoo Mikal fatta k'a kubay ka nee a se: «Hū, Izirayel kokoyoo na nga boj cebe hō, a na nga boj gaa koonandi nga goykey konjney jine ka nga boj tee ni mma nee boro yaada.»

²¹Dawda nee Mikal se: «Abadantaa jine ay na woo tee, nga kaj na ni baaba nda nga hugoo naj k'ay suuba k'ay tee nga jamaa, Izirayel borey bojkoynoo. Abadantaa jine ay ga gan, ay ga yee ka filla ka gan a jine.²²Ay g'ay boj kaynandi ka bisa woo, k'ay boj tee yaada ay do. Konjney kaj ga n'goo, ngi, i g'ay beerandi.»²³Aywa, Sawul ize woyoo Mikal mana duu ize hala a buu.

Irkoy na allaahidu zaa Dawda se

(Taarikey Ina 17.1–15)

7¹Waatoo kaj kokoyoo Dawda goro nga kokoy hugoo ra, de mo Abadantaa n'a noo hunanzamay k'a kaa nga iberey kul ra kaj g'a kuubi k'a bere,²kokoyoo nee annabi Nataj se: «Guna, ay g'a wiri ni ga, ay goo ma goro *sedere hugu ra, ka gar Irkoy sundukoo sii kala hukkum cire.»³Nataj na kokoyoo zaabi ka nee: «Koy, haya kul kaj goo ni binoo ra tee, zama Abadantaa goo ni bande.»

⁴Amma hanoo din da cijinoo Abadantaa na šenni har Nataj se ka nee: ⁵«Koy hayaa har ay tamoo Dawda se kaj agay, Abadantaa n'a har, ay nee: *Ni no ma baa hugu cin ya ne kaj ra ay ga goro wala?* ⁶Za hanoo kaj ay na Izirayel borey fattandi Misira gandaa ra hala hō, ya na goro hugu ra, nongu kul kaj ra ay koy, hukkum ti ay gorodogoo. ⁷Nongu kul kaj ra ay bisa nda Izirayel borey, ya na bay

ka šelaj Izirayel alkabilawey affoo se ka nee: "Macin se war mana sedere hugu cin ya ne?"⁸ Adiši šelaj ay tamoo Dawda se ka hayaa har a se kaj agay, Abadantaa, Adujnakoyoo n'a har, ay nee: "Agay no ka ni zaa ka hun kurdogoo ra, almaney bande, ka ni tee ay jamaa Izirayel se bojkoyni."⁹ Nongu kul kaj ra n'koy, ay goo ni bande, ay na ni iberey kul halaci ni jine. Ay ga ni maajoo beerandi sanda laboo boro beerey maajney takaa.¹⁰ Ay ga nongu kayandi Izirayel, ay jamaa se. Ay g'i gorandi gandaa ra hala i ma duu lakkalkanay, hala boro laaley masi yee k'i šiita sanda cee jinaa takaa.¹¹ Za hanoo kaj ay na alkaaliyan gorandi ay jamaa kaj ti Izirayel boj, ay na ni noo hunanzamay ka ni kaa ni iberey kul ra, ka gar agay, Abadantaa na ni bayrandi kaj agay no ma huguf tee ma ne.¹² Waati kaj ni zaarey ben, de n'koy kani ni hayragey bande, ni banda ga, ay ga ni hayroo, woo kaj hun ni hamoo ra tabatandi kokoytaraa ra.¹³ Nga no ma hugu cin ay maajoo ga, ay ga nga kokoytaraa tabatandi hala abada.¹⁴ Agay, ay ga tee a se baaba, nga, a ga tee ya ne iz'aru. Nda a na laybu tee, ay g'a gooji nda borey goboo, nda adamizey žabarey,¹⁵ amma ay borohennataraa si hun a bande sanda takaa kaj nda ay n'a kaa Sawul bande kaj ay n'a hibandi ni.¹⁶ Ni hugoo borey nda ni kokoytaraa ga cindi waati kul, ni kokoytaraa ga tabatandi hala abada.»¹⁷ Senney kul kaj Irkoy n'i har Nataj se nda haya kul kaj a n'a bangandi a se, a koy i kul filia Dawda se.

Dawda Irkoy ḥaarayroo

(Taarikey Ina 17.16–27)

¹⁸ Woo ga, kokoyoo Dawda koy goro Abadantaa jine ka nee: «May ti agay, ay Koyoo, Abadantaa, ay hugoo ti macin kaj se n'g'ay beerandi ka too hala hinnaa woo? ¹⁹ Amma ay Koyoo, Abadantaa, haya kaccu no ma ne ka nee kaj n'ga ni tamoo hugoo beerandi hala waatey kaj ga kaa ra. Woo ti adamize ašariyaa, ay Koyoo, Abadantaa wala?²⁰ Macin no ay ga hin k'a har ma ne koymen kaj bisa woo, agay, Dawda? Ni hunday ga ni tamoo bay, ay Koyoo, Abadantaa.²¹ Hayey kaj n'na ngi allaahidoo zaa ka sawa nda ni ibaayoo maaganda se n'na haya beerey wey kul tee k'i bayrandi agay, ni tamoo se.²² N'ga beeri, ay Koyoo, Abadantaa. Ni cine sii no, woo kul kaj ir hajjawey maara'banda ga, koy sii no kala ni.²³ Ganda tana mma bara laboo ga kaj ga hima nda Izirayel, ni jamaa, kaj koy tanayaq koy a day k'a kaa kabe ra a m'a tee nge jamaa, k'a tee nge wane hala jamaa ma duu maa? N'na haya beeriyan tee i se, n'na teegoy kayfanteyaj tee ni gandaa se, ni jamaa kaj n'n'a day k'a kaa Misira, nda gandawey, nda ngi koyey kabey ra hala a ma tee ni wane.²⁴ N'na Izirayel, ni jamaa tabatandi hala i ma tee ni jamaa hala abada, de ni, Abadantaa, ni tee nge Koyoo.²⁵ Sohō Irkoy Abadantaa, taka tee kaj ra ni šennoo kaj n'n'a har agay, ni tamoo ga, nda ay hugoo ga ma cindi, goy ka sawa nda ni šennoo.²⁶ Yala ni maajoo ma beerandi hala abada, borey ma nee kaj Abadantaa, Adujnakoyoo ti Izirayel Koyoo. Yala agay Dawda, ni tamoo hugoo ma tabati ni jine.²⁷ Zama ni hunday, Abadantaa, Adujnakoyoo, Izirayel Koyoo, n'n'ay bayrandi ka nee: «Ay ga huguh cin ma ne.» Woo maaganda se ay duu bine ka ḥaarayroo woo har ma ne.²⁸ Ay Koyoo, Abadantaa, ni ti Irkoy, ni šenney ti cimi, ni ka gomnoo woo har agay, ni tamoo se.²⁹ Sohō yadda ka albarka daq agay, ni tamoo hugoo ra, hala ay hugoo ma cindi ni jine hala abada, zama ni, ay Koyoo, Abadantaa ka šelaj, woo se ni albarkaa sabboo ka kate ay hugoo ma duu albarka hala abada.»

^{f7.11} «hugu» ne ra man'ti kala ka duu izeyap.

^{87.19} «Woo ti adamize ašariyaa, ay Koyoo, Abadantaa wala?», Ebere šenni ra, almaganaa faa ti «Woo ti adamize ašariyaa, ay Koyoo, Abadantaa!»

^{h7.27} Sorro 11to.

Gandawey kañ Dawda hin ey

(Taarikey 1na 18.1–13)

8 ¹Woo kañ tee banda ga, Dawda koy Filisti borey kar ka hin ey, a n'i dañ nga hinoo cire. A na hinoo taa i kone. ²A na Mowab borey mo kar. A na ngi borey dii k'i kanandi cere bande laboo ra, k'i neeši nda karfu. A ga ihinza neeši, ihinkaa ga wiiyandi, affaa ga cindi. Mowab borey cindi Dawda hinoo cire, i ga alkaasi bana a se. ³Waatoo kañ Dawda ga koy ka yee ka Efrat isaa borey dañ nga hinoo cire, a na Hadadezer kar kaj ti Rehob, Soba kokoyoo iz'aroo. ⁴Dawda na bari torka dirandikaw zenber foo nda zangu iyye (1.700) nda wongu-ize cee dirakaw zenber waranka (20.000) taa i kone. Baryey kañ ga torkawey cendi, a na zangu (100) nañ, a na cindey kul ceelinjey dunbu-dunbu. ⁵Siiri gandaa borey kañ goo Damas koyraa ra koy Hadadezer, Soba kokoyoo faaba. Amma woo kul, Dawda na boro zenber waranka cindi hinka (22.000) kar k'i wii Siiri borey ra. ⁶Woo banda ga, Dawda na sooje gorodooyaj kañ ga juwal gorandi Damas koyraa ra, Siiri borey gandaa ra. Siiri borey yee Dawda hinoo cire, i ga alkaasi bana a se. Nongu kul kañ ra Dawda koy, Abadantaa g'a noo hinay. ⁷Dawda na wura korawey kañ goo Hadadezer borey kone taa k'i ka koy Žerizalem. ⁸Kokoyoo Dawda yee ka alhan booboo-boobo taa Beta nda Berotay koyrawey kone. Koyrawey wey man'ti kala Hadadezer wane.

⁹Waatoo kañ Hamat kokoyoo kañ ti Toy maa kañ Dawda na Hadadezer wongu-izey kul kar, ¹⁰a na nga iz'aroo Yoram sanba kokoyoo Dawda do k'a foo, ka alhanbila dañ a se kañ a na Hadadezer wongu k'a kar. Zama Hadadezer nda Toy, wongu goo i game. Yoram kate nzorfu kaaray jinayyan, nda wura jinayyan, nda alhan jinayyan. ¹¹Kokoyoo Dawda n'i dañ jere ga Abadantaa se, sanda takaa kañ nda a na nzorfoo nda wuragoo kañ a n'i taa dumey kul kone kañ a hin ey dañ jere ga Abadantaa se. ¹²Dumey man'ti kala Siiri boreyⁱ, nda Mowab borey, nda Amoj borey, nda Filisti borey, nda Amalek borey, nda Soba kokoyoo Hadadezer kañ ti Rehob iz'aroo *alganiimaa. ¹³Waatoo kañ Dawda willi kate ka hun Ciiroo gooroo ra kañ ra a na Siiri borey^j kar, a duu maa. Borey man'ti kala zenber woy cindi yaaha (18.000). ¹⁴A na sooje gorodooyaj kañ ga juwal gorandi Edom gandaa ra, Edom kul ra a na sooje gorodooyaj gorandi. Edom kul sii kala Dawda hinoo cire. Abadantaa ga Dawda noo a ma hin nongu kul kañ ra a koy.

Dawda gandaa jineborey maajney

(Taarikey 1na 18.14–17)

¹⁵Dawda laama Izirayel kul boj. A ga goy nga jamaa se nda šerretaray nda laadirtaray. ¹⁶Seruya iz'aroo Žowab ti wongu-izey jineboraa. Ahilud iz'aroo Žozafat bara kaddaasey gande. ¹⁷Ahitub iz'aroo Sadok, nda Abiyatar iz'aroo Ahimelek ti *sargari juwalkey. Seraya ti hantumkaa. ¹⁸Yehoyada iz'aroo Benaya ti Keret borey nda Pelet borey boñkynoo. Dawda iz'arey man'ti kala alwakiili beeriyan.^k

Dawda na alhormo tee Žonataj iz'aroo se

9 ¹Han foo Dawda nee: «Boro goo no kañ cindi Sawul hugoo borey ra hala ya borohennataray tee a se nda laadir Žonataj sabbu se?» ²Sawul hugoo tam foo goo no, maajnoo ti Siba, i n'a cee ka koy Dawda do. Kokoyoo nee a se: «Ni ti Siba?» A nee: «Agay no, ni tamoo.» ³Kokoyoo nee: «Boro goo no kañ cindi Sawul hugoo borey ra hala ya goy a se nda Irkoy borohennataray?» Siba nee kokoyoo se: «Žonataj

ⁱ8.12 «Siiri borey», hantum fooyaj ga nee «Edom borey», Taarikey 1na 8.11–12.

^j8.13 Sorro 12to.

^k8.18 «alwakiili beeriyan», Ebere šenni ra, i nka nee «sargari juwalkawayaj», amma ne ra a ga hin ka tee «alwakiili beeriyan», Taarikey 1na 18.17.

iz'aru foo goo no kaŋ cee hinkaa kul bongu.»⁴ Kokoyoo nee a se: «Man ra a goo?» Siba nee kokoyoo se: «A sii kala Amiyel iz'aroo Makir do Lo-Dabar koyraa ra.»

⁵ Kokoyoo na boro donto a ma koy a ceece Amiyel iz'aroo Makir hugoo ra Lo-Dabar. ⁶ Sawul iz'aroo Žonataŋ, nga iz'aroo Mefibōšet kaa Dawda do ka nga ndumoo sinji laboo ra ka gunguma. Dawda nee: «Mefibōšet.» A nee: «Ni tamoo goo ne.» ⁷ Dawda nee a se: «Masi hunbur, ay ga goy ma ne nda borohennataray ni baaba Žonataŋ sabboo se. Ay ga ni kaagaa Sawul labey kul yeeti ma ne, n'ga ḥaa ay do waati kul.» ⁸ Mefibōšet gunguma ka nee: «May ti agay kaŋ se n'ga agay, ni tamoo, hanši bukaw guna.»

⁹ Kokoyoo ciya Sawul tamoo Siba se, a nee a se: «Haya kul kaŋ ti Sawul nda nga hugoo wane, ay g'i noo ni koyoo iz'aroo se. ¹⁰ N'ga faarey beeri a se, ni, nda ni iz'arey, nda ni tamey. N'ga hegaa fanji hala ni koyoo iz'aroo ma duu haya kaŋ a g'a ḥaa. Ni koyoo iz'aroo Mefibōšet ga cindi ka ḥaa waati kul ay do.» Woo gar Siba goo nda iz'aru woy cindi guu (15) nda tam waranka (20). ¹¹ Siba nee kokoyoo se: «Ni tamoo g'a tee nda haya kul kaŋ nda n'n'a yaamar, ay koyoo, ay kokoyoo.» Dawda nee: «Mefibōšet ga ḥaa ay do sanda kokoyoo iz'arey afloo.»

¹² Mefibōšet goo nda iz'aru sooga kaŋ maaŋoo ti Mika, de mo borey kul kaŋ goo Siba hugoo ra man'ti kala Mefibōšet tamey. ¹³ Mefibōšet si goro kala Žerizalem, waati kul a si ḥaa kala kokoyoo do. Bongu no kaŋ cee hinkaa kul si boori.

Amoŋ borey na Dawda dontokey kaynandi

(Taarikey 1na 19.1–5)

10¹ Waati banda ga, Amoŋ borey kokoyoo kaŋ ti Nahaš buu. Nga iz'aroo Hanun tee kokoy dogoo ra. ² Dawda nee nga boŋ se: «Ay ga goy nda borohennataray Nahaš iz'aroo Hanun se takaa kaŋ nda baaboo na borohennataray tee ya ne.» Woo ga, Dawda na nga borey sanba i ma koy baaboo buuroo beraa fondoo tee a se. Waatoo kaŋ Dawda borey too Amoŋ borey gandaa ra, ³ Amoŋ borey boŋkoyney nee ngi koyoo Hanun se: «Ni nka hongu kaŋ Dawda nka ni baaba beerandi waatoo kaŋ a na boryaq sanba ka beray fondi ma ne? N'si bay kaŋ Dawda nka nga borey sanba ni do hala i ma ir koyraa Raba laasaabu, k'a monno, k'a halaci?» ⁴ Waatoo kaŋ Hanun maa woo, a na Dawda borey dii, a na ngi kaabey jere foo cebu ka ngi kaayey jere foo dunbu hala ngi centey cire jina, a n'i taj i ma koy. ⁵ Dawda duu alhabaroo, a na boro sanba a ma koy i kubay. Dontokey hanse ka kayna. Kokoyoo daŋ i ma nee i se kaŋ i ma cindi Žeriko koyraa ra hala ngi kaabey ma zay jina i ma duu ka willi kate.

Izirayel borey nda Amoŋ borey wongoo Raba koyraa ra

(Taarikey 1na 19.6–19)

⁶ Amoŋ borey dii kaŋ ngi na ngi boŋ konnandi Dawda se. I na wongu-ize zaa kaŋ i g'i bana, aru zenber waranka (20.000) Siiri borey ra kaŋ goo Bet-Rehob, nda Siiri borey ra kaŋ goo Soba, nda aru zenber foo (1.000) Maaka kokoyoo do, nda aru zenber woy cindi hinka (12.000) kaŋ goo Tob. ⁷ Waatoo kaŋ Dawda maar'a, a na Žowab sanba i ga nda wongu-ize jamaa kul kaŋ ti wongaariyan. ⁸ Amoŋ borey fatta ka koy wongu. I na ngi boŋ marga wongoo se Raba koyraa mijnoo ga. Siiri borey mo kaŋ goo Soba nda Rehob koyrawey ra nda wey kaŋ goo Tob nda Maaka koyrawey ra sii kala jere ga hawsaa ra. ⁹ Žowab dii kaŋ nga nka huru yenje hinka game, maanaa jine nda banda. Woo se a na Izirayel wongaarey suuba wongoo se k'i tenjandi Siiri borey. ¹⁰ A na wongu-izey jamaa kaŋ cindi talfi nga armaa Abišay ga k'a daŋ i jine. Abišay na nga boŋ marga wongoo se Amoŋ borey tenje. ¹¹ Žowab nee Abišay se: «Nda Siiri borey gaabi nda agay, waatoo din ma kaa k'ay faaba. Nda Amoŋ gaabi nda ni, ay ga koy ni faaba. ¹² Albarka daŋ ni boŋ ra, ir ma albarka daŋ ir jamaa ra ka wongu ir Koyoo koyrawey se, de mo Abadantaa ma tee haya kaŋ kan

a se.»¹³ Žowab koy jine, nga nda jamaa kaj goo a bande ka Siiri borey tangam, Siiri borey zuru a jine.¹⁴ Waatoo kaj Amoj borey dii kaj Siiri borey zuru, ngi mo zuru hala ngi ma hun Abišay ra, i huru koyraa ra. Žowab hun Amoj borey wongoo ra, a koy Žerizalem.

¹⁵ Siiri borey dii kaj Izirayel borey na ngi kar, i na ngi gaabey marga.¹⁶ Hadadezer donto Siiri borey do kaj goo Efrat isaa kabe faa ga i ma kaa ka wongu. I kaa ka too Helam. Hadadezer wongu-izey jineboraa kaj ti Šobak goo jiney ra.¹⁷ Waatoo kaj Dawda duu alhabaroo, a na Izirayel kul marga ka Žurdej isaa deej ka kaa Helam. Siiri borey marga ka Dawda tenje k'a tangam.¹⁸ Amma Siiri borey zuru Izirayel borey jine. Dawda na bari torkakoy zangu iyye (700) nda bari kaarukaw^l zenber woyaaci (40.000) wii Siiri borey ra. A na Šobak, ngi wongu-izey jineboraa mo kar, a buu no din.¹⁹ Kokoyey kul kaj goo Hadadezer hinoo cire dii kaj Izirayel na ngi kar, i na alaafiya daej ngi nda Izirayel game, i huru ngi hinoo cire. Siiri borey hunbur, i mana yee koyne ka Yadda ka Amoj borey faaba wongu ra.

Dawda nda Batšeba fillaa

11 ¹ Jiwoo bereyanoo ga, waatoo kaj kokoyey ga doona ka koy wongu, Dawda na Žowab sanba nda nga borey kaj goo a bande nda Izirayel kul i ma Amoj borey halaci ka Raba koyraa wanga k'a daej game k'a dii. Dawda hunday cindi Žerizalem.

² Alaasar foo, Dawda tun nga daafoo bon ka koy nga kokoy hugoo sooraa bon ka yaara-yaara. A goo no din kaj a ga woy foo honnay kaj goo ma numay, woyoo ga hanse ka boori.³ Dawda sanba ka woyoo alhabar ceeci. I nee a se: «Eliyam ize woyoo Batšeba no, Uri, Heti boraa wandoo.»⁴ Dawda na boroyaŋ sanba i m'a ceeci kate. Woyoo koy Dawda do. A kani nda a. Woo gar woyoo alaadaa nka ben a ga, a na janaaba numay. Woo banda ga, a willi nga hugoo do.

⁵ Woyoo tee boro hinka, a sanba ka alhabar daej Dawda ra ka nee: «Ay tee boro hinka.»⁶ Woo ga, Dawda na boro sanba Žowab do ka nee a se: «Uri, Heti boraa sanba kate ay do.» Žowab na Uri sanba Dawda do.⁷ Uri koy Dawda do. Dawda n'a hää wala Žowab ga saabu, wala jamaa ga saabu, wala takaa foo ti wongoo takaa.⁸ Woo banda ga, Dawda nee Uri se: «Koy zunbu ni hugoo do ka hunanzam kayna.» A fatta kokoy hugoo ra, kokoyoo na gomni sanba a se.

⁹ Amma Uri kani kokoy hugoo mijnoo ga, nga nda nga koyoo tamey, a mana koy zunbu nga hugoo do.¹⁰ Dawda duu alhabar kaj Uri mana koy zunbu nga hugoo do. Woo ga, Dawda nee Uri se: «Man'ti diray do ra ni hun wala? Macin se mana koy zunbu ni hugoo do?»¹¹ Uri nee Dawda se: «Irkoj sundukoo, nda Izirayel nda Žuda wongu-izey goo tendeyaj ra, ay koyoo Žowab nda borey goo ma goro hawsaa ra, de agay, ay ga koy ay do ka jaa, ka haj, ka kani nda ay wandoo wala? Ay ga žee nda ni hundoo, ay si woo cine tee.»¹² Dawda nee Uri se: «Cindi ne koyne hō, suba ay ga ni sallama.» Uri na hanoo din nda subaa tee Žerizalem.¹³ Dawda n'a cee a ma kaa ka jaa ka haj nga jine, Dawda n'a suwandi. Amma cijinoo ra, Uri fatta, de a kani nga koyoo tamey bande, a mana koy zunbu nga hugoo do.

¹⁴ Suba subbaahoo ra, Dawda na bataga hantum k'a noo Uri se a ma koy nda a Žowab se.¹⁵ A nka hantum batagaa ra ka nee: «Uri daej wongoo jine, nongoo kaj ra wongoo ga koron, de war ma yee a se banda hala i m'a kar, a ma buu.»

Uri, Batšeba kurjoo buuroo

¹⁶ Žowab kaj ga koyraa koroši na Uri daej wongoo nongoo kaj a ga bay kaj iberi laalayaŋ goo.¹⁷ Koyraa borey fatta ka koy Žowab nda nga wongu-izey tangam, boroyaŋ buu jamaa ra, Dawda borey ra, Uri, Heti boraa mo buu.¹⁸ Žowab na boro

^{10.18} «bari kaarukaw», hantum fooyaŋ ra nda Taarikey 1na 19.18ra i mma nee «cee dirakaw».

donto kaj ma haya kul kaj tee wongoo ra alhabaroo tee Dawda se.¹⁹ A na dontokaa yaamar ka nee: «Waati kaj n'na wongoo alhabaroo kul filla kokoyoo se ka ben,²⁰ nda kokoyoo futu, de a nee ma ne: «Macin se war hanse ka man koyraa ka wongu? War nka si bay kaj i ga kara nda cetaa beenehere?»²¹ May ka Yerub-Bešet^m iz'aroo Abimelek wii?ⁿ Man'ti woy ka fufutondi k'a warra nda cetaa beeneheroo? Man'ti takaa woo nda a buu Tebes? Macin se war man cetaa?» Aywa, ma nee: «Ni tamoo Uri, Heti boraal mo buu.»

²² Dontokaa koy, kaj a too Dawda do, hayaa kul kaj se Žowab n'a donto a na nga alhabaroo tee a se.²³ Dontokaa nee Dawda se: «Borey din ga hin ir, i nka fatta ka kaa ir ga hawsaa ra, ir n'i gaaray hala koyraa mijoo ga.²⁴ I kara nda cetaa beeneheroo ni tamey ra, boroyaŋ buu i ra. Ni tamoo Uri, Heti boraal mo buu.»²⁵ Dawda nee dontokaa se: «Nee Žowab se kaj binoo masi hun, takuba mma woo wii hō, a ma affoo wii suba. A ma bine tee ka koyraa tangam, a m'a tuusu.» Ni, ma bine daj a ra.

²⁶ Uri wandoo maa kaj nga kurjoo Uri buu, de a na nga kurjoo buuroo hēe.²⁷ Waatoo kaj beray goraa ben, Dawda sanba i m'a ceeći a ma kaa ka goro nga do. A tee nga wandoo, a na iz'aru hay a se. Woo kaj Dawda n'a tee mana kan Abadantaa se.

Annabi Nataj na Dawda layboo har a se

12¹ Abadantaa na annabi Nataj donto Dawda do. Nataj koy a do ka nee a se:
² «Aru hinka kaj goo koyraa follokaa ra, affoo ti almankoyni, affaa ti talka.
³ Almankoynoo goo nda adabba buuna nda adabba beeri boboyaŋ. Talkaa sii nda haya kul kala feeji woy-ize foo kaj a n'a day, a g'a ḥandi, a g'a biiri nga do, nga nda nga iz'arey. ḥaaahaya kaj a g'a ḥaa, nga ra a ga feeji-izoo noo, hayaa kaj a g'a haj ra a ga feeji-izoo noo. Jeroo ga feeji-izoo ga kani. A mma tee a se sanda ize woy.⁴ Naarukaw foo kaa almankoynoo do, a ga baa nga ma yawoo kaj kaa nga do yaaray bila nda nga ma too nga adabba buuney wala iberey do. A na talkaa feeji woy-izoo dii k'a tee ḥaayan aroo kaj kaa a do se.»

⁵ Woo ga, Dawda hanse ka futu almankoynoo din ga. A nee Nataj se: «Ay ga žee nda Abadantaa kaj ga huna maapoo, boraal kaj na woo tee ga hima ka wiiyandi.⁶ Haya kaj ti feeji woy-izoo, nga cine taaci nda a g'a bana, zama a yadda ka woo cine tee, a mana hinna.»⁷ Nataj nee Dawda se: «Aroo din, ni no. Hayaa ne kaj Abadantaa, Izirayel Koyoo n'a har: «Agay ka ni yon hala ma tee Izirayel se kokoy, agay no ka ni kaa Sawul kaboo ra.⁸ Ay na ni noo ni koyoo Sawul hugoo, ay na nga woyey noo ma ne, ay na ni noo Izirayel nda Žuda hugoo. Nda woo mana ni wasa, ay ga tonton ma ne.⁹ Macin se n'n'a Abadantaa šennoo kaynandi ka haya tee kaj si kan a se? N'n'a Uri, Heti boraal kar ka naj Amor borey m'a wii nda takuba, n'n'a nga wandoo taa k'a tee ni wandoo.¹⁰ Woo maaganda se sohō, abada takuba si mooru ni hugoo, zama n'n'ay kaynandi, n'n'a Uri, Heti boraal wandoo taa k'a tee ni wandoo.»¹¹ Hayaa ne kaj Abadantaa n'a har: «Ay ga bone tunandi ma ne ni hugoo hunday ra, ay ga ni wandey zaa ni jine k'i noo ni boro maana se a ga marga nda ni wandey zaari kaaray.¹² Ni, n'n'a ni wanoo tee tuguyan ra, amma agay, ay ga woo tee Izirayel kul jine zaari kaaray.»

¹³ Dawda nee Nataj se: «Ay na zunubo tee Abadantaa ga.» Nataj nee Dawda se: «Abadantaa ga ni zunuboo kaa, n'si buu.¹⁴ Amma zama n'n'a Abadantaa tee yaadaⁿ goyoo woo ra, iz'aroo kaj hayandi ga hima ka buu.»

^m11.21 Yerub-Bešet da se i ga nee Yerub-Bal kaj ti Žedewoŋ, Alkaaley 6.32 ra.

ⁿ11.21 Alkaaley 9.50–54.

^{12.14} «tee yaada», Ebere šenni ra, almaganan faa ti «iberey naj i ma Abadantaa kaynandi».

Batšeba izoo buuroo

¹⁵ Woo banda ga, Nataj willi nga do. Abadantaa na izoo kaj Batšeba duu a Dawda se kar. Wirci laala na kajandi. ¹⁶ Dawda na Irkoy ceeći zankaa se, a meehaw. A koy nga do, a na cijinoo tee a ga kani laboo ra. ¹⁷ Nga hugoo boro beerey hanse k'a wiri a ga, a ma tun laboo ra, a mana yadda, de mo a wanji ka ḥaa i bande. ¹⁸ Jirbi iyantoo zankaa buu. Dawda borey hunbur k'a bayrandi kaj zankaa buu. I nee: «Nga ne, waatoo kaj zankaa ga huna, ir šelaq a se, a mana hanjajer ir se, taka fonda ir ga hin ka nee a se: <Zankaa buu. A ga nga boj maray.» ¹⁹ Dawda maate kaj nga borey goo ma juunjuunu cere game, a faham kaj zankaa ka buu. Dawda nee nga borey se: «Zankaa nka buu?» I nee a se: «A buu.» ²⁰ Woo banda ga, Dawda tun laboo ra. A jumay, a yon, a na bankaaray barmay. A koy Abadantaa *hugoo do ka sujudu. Kaj a willi nga hugoo do, a nee kaj i ma ḥaayan gorandi nga se, a ḥaa. ²¹ Nga borey nee a se: «Macin ti woo kaj n'g'a tee? Waatoo kaj zankaa ga huna, n'g'a meehaw, n'g'a hēe a se, sohō kaj zankaa buu, ni tun, ni ḥaa.» ²² A nee: «Waatoo kaj zankaa ga huna, ay ga meehaw, ay ga hēe, zama ya mma nee ay boj se: <May no ma bay wala Abadantaa si hinna ay ga, zankaa ma huna?» ²³ Sohō kaj a buu, macin se ay ga meehaw koyne? Ya mma hin ka kate a koyne wala? Agay no ma koy a gar, nga, a si yee kate.»

Sulaymaana hayyanoo

²⁴ Dawda na nga wandoo Batšeba binoo yayanandi, a koy a do, a marga nda a. A na iz'aru daŋ adujnja ra kaj a na maajoo daŋ Sulaymaana. Abadantaa baa Sulaymaana. ²⁵ Irkoy na annabi Nataj donto a ma zankaa maajoo daŋ Yedidiya (maanaa «Abadantaa baakaa») takaa kaj nda Abadantaa ga baa Sulaymaana maaganda se.

Izirayel borey na Raba koyraa dii

(Taarikey Ina 20.1–3)

²⁶ Žowab na Raba, Amoŋ borey koyraa tangam, a na kokoyoo koyraa dii. ²⁷ Žowab na dontokawayan sanba Dawda do ka nee: «Ay na Raba tangam, ay na koyraa nongoo kaj ra hari goo mo dii. ²⁸ Sohō ni jamaa jeroo marga, ma koyraa wanga k'a daŋ game k'a dii, nda man'ti woo, nda ay n'a dii, ay maajoo no ma jer ka harandi.» ²⁹ Dawda na jamaa kul marga ka koy Raba wongu, a n'a tangam k'a dii. ³⁰ A na Amoŋ borey kokoyoo kokoy fuulaa kaj teendi nda wura kaa bojoo ra, nga tijja bisa kilo waranza (30), tondi hiiri hay şenda goo a ga. I n'a daŋ Dawda bojoo ra. A duu *algaanima beeri koyraa ra. ³¹ Haya kaj ti jamaa kaj goo koyraa ra, a n'i kaataray. A koy i daŋ waazibi goyyaq ra, tuuri dunbuyan, nda tondi hoyyan, nda tuuri zafayan, nda feraw karyan. A na takaa follokaa tee Amoŋ borey koyrawey kul se. Woo banda ga, Dawda nda nga jamaa kul willi Žerizalem.

Amnoŋ nda Tamar fillaa

13 ¹ Hayey kaj tee banda ga, woo gar Dawda iz'aro Absalom goo nda woymen kaj ga boori, maajoo ti Tamar, Dawda iz'aro Amnoŋ ga bag'a. ² Amnoŋ zalba hala nongu kaj ra a na nga boj wircandi nga woymaa Tamar sabbu se, zama a si aru bay, a ga şendi Amnoŋ se a ma man a. ³ Amnoŋ goo nda cere kaj se i ga nee Žonadab, Žonadab woo man'ti kala Dawda armāa Šimeya iz'aro. Žonadab man'ti kala aru kaj ga hanse ka caram. ⁴ A nee Amnoŋ se: «Macin se zaari kul ni mma ben ka koy, ni, kokoy ize? N'si hayaah har ya ne?» Amnoŋ nee a se: «Ya mma baa Tamar, ag'armaa Absalom woymaa.» ⁵ Žonadab nee a se: «Kani, ma ni boj tee wircikoyni. Nda ni baaba kaa ka ni guna, ma nee a se: 'Ay g'a wiri ni ga, ay woymaa Tamar ma

kaa k'ay noo ḥaayan. A ma ḥaahayaā hina ay jine hala ya dii a, de a m'a noo ya ne nda nga kaboo ra k'a ḥaaa.»

⁶ Amnoj kani, a na nga boj tee wircikoyni. Kokoyoo kaa k'a guna, Amnoj nee kokoyoo se: «Ay g'a wiri ni ga, ay woymaa Tamar ma kaa ka furme hinka tee ay jine, de a m'a noo ya ne nda nga kaboo.» ⁷ Dawda daj i ma koy Tamar do ka nee a se: «Ay g'a wiri ni ga, ma koy ni armaa Amnoj do, ma ḥaayan hanse a se.» ⁸ Tamar koy nga armaa Amnoj do kaj goo ma kani. A na farin hamni zaa k'a loobu, a n'a hanse k'a tee furmeyaj jinoo ra. ⁹ A na poloo zaa ka ḥaahayaā gorandi Amnoj jine. Amma Amnoj wanji ka ḥaaa. A nee: «Wa borey kul fattandi ay do.» Borey kul fatta a do. ¹⁰ Amnoj nee Tamar se: «Kate ya ne ḥaahayaā hugu-izoo ra m'a noo ya ne nda ni kaboo.» Tamar na furmewey zaa kaj a n'i tee, a kate ey nga armaa Amnoj se hugu-izoo ra. ¹¹ Waatoo kaj a kate ey a se hala a ma ḥaaa, Amnoj n'a tifi ka nee: «Kaa ka kani ay bande, ay woymaa!» ¹² Tamar nee a se: «Kalaa, ag'armaa, masi kaj ay ga, zama woo si teendi Izirayel ra, masi saamataraa woo tee! ¹³ Man ra ay ga koy nda ay haawoo? De ni, n'ga tee sanda saama Izirayel ra. Sohō, ay g'a wiri ni ga, šelaj kokoyoo se, a si wanji k'ay noo ma ne!» ¹⁴ Amma a wanji ka hanjajer a se. A gaabi nda Tamar, a kaj a ga. A kani nda a.

¹⁵ Woo banda ga, Amnoj hanse ka konna Tamar. Konnaroo kaj a n'a tee a se bisa bajoo kaj a bay k'a tee a se. Amnoj nee a se: «Tun ka koy.» ¹⁶ A nee a se: «N'ga yee ka goy futu tee nda n'n'ay gaaray.» Amma a wanji ka hanjajer a se. ¹⁷ A na nga tamoo kaj goo a cire cee ka nee a se: «Woyoo woo gaaray k'a kaataray, ma hugoo mijnoo kufal.» ¹⁸ Darbay caarante goo jindoo ra, zama woo ti darbaa kaj kokoyoo ize woyey kaj si aru bay g'a daj. Amnoj tamoo n'a gaaray k'a kaataray, a na hugoo mijnoo kufal. ¹⁹ Tamar na boosu doori nga bojoo boj, a na darbay caarantaa kaj goo jindoo ra kottu ka nga doraa cebe. A na nga kaboo deke nga bojoo ga ka yooyo ka koy. ²⁰ Nga armaa Absalom nee a se: «Ni armaa Amnoj nka kani nda ni wala? Sohō ay woymaa, dangay, ni armaa no. Masi alhuzun zaa hayaa woo se.» Tamar furandi, a goro nga armaa Absalom do. ²¹ Kokoyoo maa hayaa kul kaj tee, a hanse ka futu. ²² Absalom mana haya kul har Amnoj se ifutu wala ihenna ra. Amma Absalom konna Amnoj, zama a kaj nga woymaa Tamar ga.

Absalom daj i ma Amnoj wii

²³ Jiiri hinka banda ga, waatoo kaj Absalom almaney kosukeey kaa Bal-Hasor kaj goo Efrayim jere, Absalom na kokoyoo iz'arey kul cee hoyandi ra. ²⁴ Absalom koy kokoyoo do ka nee a se: «Alman kosukeey goo agay, ni tamoo do, ay g'a wiri ni ga, kokoyoo, ma kaa, ni nda ni tamey, ay bande.» ²⁵ Kokoyoo nee Absalom se: «Kalaa, ay izoo, ay g'a wiri ni ga, ir kul si koy, ir ga tee ni ga jeraw.» Absalom n'a šendandi a ga, amma kokoyoo mana yadda koyyanoo ga, a gaara a se. ²⁶ Absalom nee: «Nda n'si baa ma koy, adiši naj ag'armaa Amnoj hunday ma koy ir bande.» Kokoyoo nee a se: «Macin se n'ga baa a ma koy ni bande?» ²⁷ Absalom šendandi, kokoyoo naj Amnoj ma koy, nga nda kokoyoo iz'arey kul. ²⁸ Absalom na nga tamey yaamar ka nee: «Wa guna, ay g'a wiri war ga, waati kaj Amnoj binoo hanse ka kan *alaneb hari mooraa sabbu se, de ay ga nee war se: 'Wa Amnoj kar, waatoo din war m'a wii. War masi hunbur, man'ti agay ka war yaamar wala? War ma albarka daj war boj ra, war ma gaabandi.» ²⁹ Absalom tamey na Amnoj tee sanda takaa kaj nda Absalom n'i yaamar. Woo banda ga, kokoyoo iz'arey cindey, affoo kul žigi nga lanbaanaa ga ka zuru.

³⁰ I goo fondaar ka kaj alhabar kaa Dawda do kaj nee kaj Absalom na kokoyoo iz'arey kul wii. Ba affoo mana cindi. ³¹ Kokoyoo tun, a na nga bankaarawey kottu ka nga doraa cebe, a kani laboo ra, nga borey kul kaa a jere, ngi bankaarawey kottu. ³² Dawda armaa Šimeya iz'aroo Žonadab na šennoo zaa ka nee: «Ay koyoo,

masi nee kaj i na soogey kul kaj ti kokoyoo iz'arey wii. Amnoj hinne ka buu. Woo haya no kaj Absalom n'a kayandi za hanoo kaj Amnoj kaj nga woymaa Tamar ga.³³ Sohō ay koyoo, ay kokoyoo, masi alhuzun zaa hayaan woo se ka hongu kaj kokoyoo iz'arey kul ka buu, Amnoj hinne ka buu,³⁴ Absalom zuru.» Arusooga kaj ti lakkalkaa na nga bojoo jer, de a ga dii kaj alžama beeri goo ma kaa nda banda fondaan, tondi hondoo jere.³⁵ Žonadab nee kokoyoo se: «Nga ne, kokoyoo iz'arey no ma kaa. Woo kaj ni tamoo n'a har ma ne da no.»³⁶ A mma šelaj ka ben kaj kokoyoo iz'arey kaa. I na jinde jer ka hanse ka hēe, kokoyoo nda nga borey kul mo ga hēe ka booro.

³⁷ Absalom zuru, a koy Gešur gandaa kokoyoo do kaj ti Talmay³⁷, Amnihud iz'aroo. Zaari kul Dawda ga nga iz'aroo buuyanoo hēe.³⁸ Absalom kaj zuru ka koy Gešur cindi no din jiiri hinza.³⁹ Kokoyoo Dawda fay nda ka Absalom ceeci, zama binoo yay Amnoj buuroo here.

Absalom yeeyanoo Žerizalem

14¹ Seruya iz'aroo Žowab bay kaj kokoyoo binoo zunbu Absalom here.² A dañ i ma woy lakkalkoyni foo ka hun Tekowa ka kaa nga do, a nee a se: «Ay g'a wiri ni ga, ni bon tee sanda boro kaj goo ma buuyan hēe, beray bankaarayyaq dañ, masi yon, tee sanda woy kaj ga buuyan hēe za gayyan.³ Ma koy kokoyoo do, ma šennoo har a se kaj ay g'a har ma ne.» Žowab na hayaan har a se kaj a ga hima k'a har.⁴ Tekowa woyoo koy šelaj kokoyoo se. A kaj nga ndumoo ga ka gunguma, a nee: «Kokoyoo, ay hallasi.»⁵ Kokoyoo nee a se: «Macin ka tee?» A nee: «He, ay man'ti kala woy kaj kurjoo buu, ay kurjoo buu.⁶ Iz'aru hinka ka cindi ni konjja se, i yenje hawsaa ra, boro kul sii no k'i fay, affoo na affaa kar k'a wii.⁷ Woo se ay kurjoo borey kul tun ay ga ka nee: Ir noo boraa kaj na nga armaa wii, ir g'a wii, nga armaa hundoo kaj a n'a kaa maaganda, nga kaj ti tubukaa, ir g'a derandi.» Woo ra i ga jitoo derandi kaj cindi ya ne, maa si cindi ay kurjoo se, hayyan si cindi a se laboo ga.»⁸

⁸ Kokoyoo nee woyoo se: «Koy ni hine ni hugoo do. Ay ga yaamar noo borey se ni šennoo here.»⁹ Tekowa woyoo nee kokoyoo se: «He ay koyoo, ay kokoyoo, layboo ma kaj agay nda ay saaba hugoo borey ga. Ma henan, ni nda ni kokoytaraa.»¹⁰ Kokoyoo nee: «Nda boro šelaj ma ne, kate ya ne boraa, a si yee ka too ni do.»

¹¹ Woyoo nee: «Ay g'a wiri ni ga, kokoyoo, ma hongu Abadantaa, ni Koyoo, hala kuroo faasakaa masi tonton hasaraa ga, i mas'ay izoo derandi.» Kokoyoo nee: «Ay ga žee nda Abadantaa kaj ga huna maajnoo, ba ni izoo hinbiri foo si kaj laboo ra.»¹²

Woyoo nee: «Ay g'a wiri ni ga, nañ ya šenni folloku har ay koyoo, ay kokoyoo se.» A nee: «Šelaj.»¹³ Woyoo nee: «Macin se n'ga takaa woo tee Irkoy jamaa se? Šennoo kaj kokoyoo n'a har sohō da ga kate kokoyoo ma toone nda a mana dañ boraa kaj a n'a gaaray ma willi kate.¹⁴ Šikka sii ir ga buu, sanda takaa kaj nda hari kaj mun laboo ga si kuunandi. Irkoy si baa nga ma hundi kaa, amma a nka dabari tee kaj ra boro kaj i n'a gaaray k'a moorandi nga, ma yee kate nga ga.¹⁵ Sohō ay kaa ka šennoo woo har kokoyoo, ay koyoo se, zama jamaa n'ay hunburandi. Woo se ni konjja nee: «Ay ga šelaj kokoyoo se. A ga hin ka tee kokoyoo ma yadda ka hayaan tee kaj agay nga konjja g'a har a se.¹⁶ Kokoyoo ma hajayer ya ne ka nga konjja hallasi boraa kaboo ra kaj ga baa nga ma agay nda ay iz'aroo derandi k'ay kaa Irkoy tuboo ra.¹⁷ Ni konjja nee: «Ay kokoyoo šennoo m'ay binoo yavnandi. Zama ay koyoo, ay kokoyoo ga hima sanda Irkoy almalayka ka dii haya kaj ti ihenna nda ilaala.» Yala Abadantaa, ni Koyoo ma bara ni bande.»¹⁸ Kokoyoo zaabi ka nee woyoo se: «Ay ga ni hāa nda haya foo. Masi haya kul tugu ya ne.» Woyoo nee: «Ay g'a wiri ni ga, šelaj, ay koyoo, ay kokoyoo.»¹⁹ Kokoyoo nee: «Hayaan woo

^{13.37} Talmay man'ti kala Absalom kaagaa, maanaa jaŋjoo baaba, zamnaa 3.3.

kul, Žowab kaboo sii a ra wala?» Woyoo nee: «Ay koyoo, ay kokoyoo, ay ga žee nda ni hundoo, woo kañ ay koyoo, ay kokoyoo n'a har, cimi no, ay si hin ka ni kakaw nongu kul here. Cimi no ni tamoo Žowab k'ay sanba hayaa woo ra. Nga no ka šenney wey kul danj ni koñjaa mijoo ra.²⁰ Ni tamoo Žowab ka woo tee hala hayey takawey ma barmay. Amma ay koyoo lakkaloo ga boori ni mma nee Irkoy almalayka wanoo, haya kul kañ ga tee laboo ga, a g'a kul bay.»

²¹ Kokoyoo nee Žowab se: «Ay kayandi ka hayaa tee kañ n'na a har, koy arwasoo Absalom willandi kate.» ²² Žowab na nga ndumoo sinji laboo ra ka gunguma, a gaara kokoyoo se. Woo banda ga, Žowab nee: «Hō ni tamoo bay kañ n'na alhormo tee nga se, ay koyoo, ay kokoyoo, zama kokoyoo na hayaa tee kañ nga tamoo n'a ceeci.»

²³ Žowab tun ka koy Gešur ka kate Absalom Žerizalem. ²⁴ Amma kokoyoo nee: «Absalom ma koy nga do, a masi kaa ay do.» Woo ga, Absalom koy koy nga do, a mana kaa kokoyoo do.

Kokoyoo yadda Absalom ma kaa nga do

²⁵ Boro sii Izirayel ra kañ ga too Absalom booriyan ra, a ga kan borey se. Za ceetaamoo hala bojoo laybu kul sii a ga. ²⁶ Jiiri kul benantaa ga, a ga nga bojoo cebu, zama hinbiroo mma hanse ka tiј se. Kañ a cebu, nga boj hinbiroo bisa kilo hinka, ka sawa nda kokoyoo neesiřoo takaa. ²⁷ Absalom duu iz'aru hinza nda ize woy foo kañ maajoo ti Tamar, a tee woy kañ ga boori.

²⁸ Absalom goro Žerizalem jiiri hinka bila nda a ma koy kokoyoo do. ²⁹ Absalom sanba ka nee Žowab se kañ a ma koy donto nga se kokoyoo do, amma Žowab mana baa nga ma koy a do. A yee ka sanba a se cee hinkantoo, amma Žowab mana yadda ka kaa. ³⁰ Absalom nee nga tamey se: «Wa guna, Žowab faaroo goo ay wanoor jere, *orž goo a ra, wa koy nuune dan a ra.» Absalom tamey na nuune dan faaroo ra. ³¹ Žowab tun ka koy Absalom do, a nee a se: «Macin se ni tamey na nuune dan ay faaroo ra?» ³² Absalom nee Žowab se: «Ya nka sanba ma ne ka nee: «Kaa ne, ay ga ni donto ma koy nee kokoyoo se agay ka nee: «Macin se ay ga yee ka kaa ka hun Gešur? A baa ya ne ya goro no din hala hō.» Sohō ay ga baa ya koy kokoyoo do, nda laybu goo ay ga, a m'ay wii.» ³³ Žowab koy kokoyoo do ka woo har a se. Woo banda ga, a ciya Absalom se kañ koy kokoyoo do ka gunguma, ka nga ndumoo sinji laboo ra kokoyoo jine. Kokoyoo na Absalom summu.

Absalom ceeci nga ma tee kokoy

15¹ Hayey din banda ga, Absalom na bari torka foo ceeci nga boj se, nda bariyaj, nda aru woyguu (50) kañ g'a lakkal ka zuru jinoo ra. ² A tun subbaahi biya ka kay fondaaj jesoo ga kañ ga koy koyraa mijoo do, waati kul kañ boro kañ huru cere hooyan ra goo ma koy kokoyoo do a ma ciiti dunbu nga se, Absalom ga boraaj cee k'a hāa wala koyra foo boro no. Nda boraaj nee kañ Izirayel alkabiila filaana ra nga ga hun, ³ Absalom ga nee a se: «Guna, ni šennoo ga boori, n'goo nda cimi, amma boro kul si hanajer ma ne kokoyoo do.» ⁴ Absalom ga nee koyne: «Nda a gar alkaali ti agay gandaa ra, boro kul kañ huru cere hooyan ra wala a ga nga hayaa ceeci, de a kaa ay do, ay ga ciiti a se.» ⁵ Waati kañ boro man a ka gunguma a se jinoo ra, a mma nga kaboo šerre boraaj se, ka boraaj dii, a g'a summu.

⁶ Takaa woo no Absalom g'a tee Izirayel borey kul se kañ ga koy kokoyoo do ciitiyan se. Takaa woo nda Absalom na Izirayel borey biney bere.

⁷ Jiiri taaci⁰ banda ga, Absalom nee kokoyoo se: «Ay g'a wiri ni ga, nañ ya koy Hebroj, hala ya meefuroo kaa kañ ay n'a zaa Abadantaa se. ⁸ Zama agay, ni tamoo, ya nka meefur zaa waatoo kañ ay goro Gešur kañ goo Siiri. Ay nee: «Nda hakiika,

⁰15.7 «Jiiri taaci», hantum fooyaj ga nee «Jiiri woytaaci (40)».

Abadantaa n'ay ka yee kate Žerizalem, ay ga sargari kaa a se. »⁹ Kokoyoo nee a se: «Koy nda baani.» Absalom tun ka koy Hebroj.

¹⁰ Absalom na boroyaŋ sanba nda ceeniine-diray Izirayel alkabiilawey kul ra ka nee i se: «Nda war maa hiloo jindoo, war ma nee: 'Absalom tee kokoy Hebroj.'»¹¹ Žerizalem boro zangu hinka (200) kaj ciyandi koy Absalom bande. I hanga Absalom nda bine hennay, bila nda i ma nga anniyya bay.

¹² Waatoo kaj Absalom ga sargarey kaa, a sanba Gilo koyraa ra ka Ahitofel, Gilo boraa kaj ti Dawda hoyraykaw cecci a ma kaa. Absalom hawandifutaa duu gaabi, jamaa kaj ga hanga a mma koy de i ga tonton.

Dawda zuru ka hun Žerizalem

¹³ Boro kaa ka nee Dawda se: «Izirayel borey biney hanga Absalom.»¹⁴ Dawda nee nga tamey kul kaj goo a bande Žerizalem se: «Ir ma zuru, nda man'ti woo, ir si hallasi Absalom ra. War ma koy tanba, nda man'ti woo, a ga cahā ka kaa ir ga ka bone k'ir kar, ka koyraa wii nda takuba.»¹⁵ Kokoyoo borey nee a se: «Kokoyoo, haya kul kaj n'n'a kayandi, ir goo ni bande.»

¹⁶ Kokoyoo fatta, nga hugoo borey kul hanga a. A na *wahay woy (10) naj no din kaj ma nga hugoo lakkal.¹⁷ Kokoyoo fatta, jamaa kul hanga a. I koy kay koyraa hugu kokorantaa do.¹⁸ Nga borey kul goo ma dira a bande, nda mo Keret borey, nda Pelet borey kul. Gat aru zangu iddu (600) kaj hanga a ka hun Gat garšiiši ka bisa kokoyoo jine.¹⁹ Kokoyoo nee Gat boraa Ittay se: «Macin se ni mo ga hanga ir bande? Willi ka koy kokoy taagaa do, zama yaw ti ni ne ra kaj hun ganda tana ra ka kaa ka goro ne.²⁰ Mana gay kaj n'kaa ne ra, ay si hin ka naj ma zuru ir bande, zama agay hunday si bay nongu kaj ra ay goo ma koy. Willi ka yee kate nda ni armey. Irkoy borohennataraa nda nga laadirtaraa ma cindi ni bande.»²¹ Amma Ittay na kokoyoo zaabi ka nee: «Ay ga žee nda Abadantaa kaj ga huna maapoo nda ay koyoo, ay kokoyoo maapoo, nongu kul kaj ra ay koyoo, ay kokoyoo koy, ni tamoo mo ga koy no din, nda buuyan no, agay mo ga buu, nda hunayan no, agay mo ga huna..»

²² Dawda nee Ittay se: «Adiši bisa ka koy ir jine.» Gat boraa Ittay bisa ka huru Dawda jine, nga nda nga borey kul, nda ngi zankey kaj goo a bande.²³ Waatoo kaj jamaa ga bisa, borey ga jinde jer ka hēe. Kokoyoo koy bisa nda Sedoroj gooroo, jamaa kul bisa a bande, i na saajoo fondaazaa.²⁴ *Sargari juwalkaa Sadok mo goo no din, *Lewi borey goo a bande kaj ga Irkoy *amaanaa sundukoo zaa. I koy Irkoy sundukoo gorandi. Abiyatar na sargari kaa ka koy hala waatoo kaj jamaa kul bisa ka hun koyraa ra.²⁵ Kokoyoo nee Sadok se: «Irkoy amaanaa sundukoo willi koyraa ra. Nda Abadantaa na alhormo tee ya ne, a ga naj ya yee kate ka dii a koyne nda nga nongu henananta.»²⁶ Amma nda Abadantaa nee ya ne kaj nga si baa agay, aywa, a ma haya tee ya ne kaj kan a se.»²⁷ Kokoyoo nee sargari juwalkaa Sadok se: «Ni faham wala?» Willi koyraa ra nda baani, war nda war iz'aru hinkaa, ni nda ni iz'aro Ahimas nda Abiyatar iz'aro Žonatan.²⁸ Agay, ay ga cindi saajoo ganganoo ra hala waati kaj ay duu alhabar kaj hun war do.»²⁹ I n'a tee nda takaa din da, Sadok nda Abiyatar na Irkoy sundukoo willi Žerizalem, i cindi no din.

Dawda na Hušay sanba a ma Absalom monno

³⁰ Dawda ga žigi *Zaytunajey tondi hondoo ga, a ga hēe, bonjoo ga guma, cee kooney no. Alžamaa kul kaj goo a bande, affoo kul mo bonjoo ga guma, ngi mo ga žigi i ga hēe.³¹ Boro kaa ka nee Dawda se: «Ahitofel goo borey ra kaj hanga Absalom ka hawandifutaa tee.» Dawda nee: «Abadantaa, ay g'a jaaray ni ga, ma Ahitofel hoyraa tee šenni kaj sii nda addalil.»³² Waatoo kaj Dawda koy too tondi

P15.27 «Ni faham wala?», Ebere šenni ra, almaganaa faa ti «Man'ti gunandikaw ti ni wala?»

hondoo bojoo ga, nongoo kaj ra borey ga sujudu Irkoy se, Arki boraan Hušay na Dawda kubay. Hušay bankaaraa kottu, bojoo kul ti labu.³³ Dawda nee a se: «Nda ni hanga agay, n'ga tee ya ne jeraw.³⁴ Nda a gar ni nka yee koyraa ra ka koy nee Absalom se: «Kokoyoo, ay ga tee ma ne tam, cee jinaa ni baaba tamoo ti agay, amma sohō ni se ay ga tee tam.» Woo ra hoyraa kaj Ahitofel g'a noo Absalom se ay here, n'g'a hasara.³⁵ *Sargari juwalkey Sadok nda Abiyatar goo no din ni bande. Haya kul kaj ni maar'a kokoyoo hugoo ra, ma koy a har i se.³⁶ Ngi iz'aru hinkaa goo no din i bande kaj ti Sadok iz'arоо Ahimas nda Abiyatar iz'arоо Žonataj. Haya kul kaj war maar'a, war ma Ahimas nda Žonataj sanba ka alhabar daq ay ra.»³⁷ Dawda ceroo Hušay koy Žerizalem, alwaatoo din da no Absalom ga huru Žerizalem.

Siba koy ḥaayan noo Dawda nda nga borey se

16¹ Dawda nka bisa kayna tondi hondoo bojoo ga kaj Mefibošet tamoo Siba kaa k'a kubay nda farka hinka kaj a n'i hanse kaaruyan se kanyaŋ boy takula zangu hinka (200) goo, nda *alaneb-ize koga gabante zangu (100), nda tuuri-ize zangu (100), nda alaneb hari moora hunbar foo.² Kokoyoo nee Siba se: «Macin no n'g'a tee hayey wey se?» Siba nee: «Farkey man'ti kala kokoyoo alaayaney kaarumaa, takulawey nda tuuri-izey ti soogey ḥaahayaa, boro kaj dira saajoo ra ka fara ga alaneb hari haj ka nga jawoo kaa.»³ Kokoyoo nee: «Man ni koyoo iz'arоо?» Siba nee kokoyoo se: «A cindi Žerizalem, zama a nee kaj Izirayel borey ga nga baaba laamaa yeeti nga se hō.»⁴ Kokoyoo nee Siba se: «Haya kul kaj ti Mefibošet wane tee ni wane.» Siba nee: «Ay ga gunguma ma ne, ay koyoo, ay kokoyoo, yala ma alhormo tee ya ne.»

Šimeyi na Dawda danga

⁵ Waatoo kaj kokoyoo Dawda too hala Bahurim, Sawul hugoo boro foo hun koyraa ra ka kaa. Maajoo ti Šimeyi, Gera iz'aru no. A fatta ka danga.⁶ A na Dawda nda borey kaj goo a bande warra nda tondi, ka gar jamaa kul nda wongaarey kul goo ma dira Dawda kabe hennaa nda iwaawaa ga.⁷ Šimeyi ga danga ka nee: «Koy, koy boro wiikaa, boro yaadaa! ⁸ Abadantaa na Sawul hugoo borey kaj n'n'i wii ka goro dogey ra laamaa ra alhakoo kul kaa ni ra. Abadantaa na kokoytaraa noo ni iz'arоо Absalom se. Sohō ni ne bone ra, zama ni man'ti kala boro wiikaw.»⁹ Woo ga, Seruya iz'arоо Abišay nee kokoyoo se: «Macin se ir ga naq hanši bukaa woo g'ir kokoyoo danga? Ay naq ya koy bojoo kaa jindoo ga.»¹⁰ Kokoyoo nee: «Macin no ay n'a hasara war se, Seruya iz'arey? Nda a g'ay danga, a ga hin ka tee Abadantaa ka nee a se: «Dawda danga», may no ma hin ka nee a se: «Macin se n'g'a woo tee?»¹¹ Dawda nee Abišay nda nga borey kul se: «Ay iz'arоо kaj ay n'a hay ga ceeći k'ay wii, soko Benžamej boraa woo. Wa naq a ma wowa, zama Abadantaa k'a har a se.¹² A ga hin ka tee Abadantaa m'ay torraa guna ka dangayaney barmay k'i tee ya ne gomni hō.»

¹³ Dawda nda nga borey na ngi fondaazaa ka koy. Waati follokaa ra, Šimeyi goo a se beene a ga dira tondi hondoo caraa ga a ga wowa, a ga tondi warra, a ga labu warra.¹⁴ Kokoyoo nda jamaa kul kaj goo a bande too kate Žurdej isaa do, i fara. No din ra i hin ka hunanzam.

Hušay kara Absalom ga

¹⁵ Absalom nda jamaa kul, Izirayel borey kul huru Žerizalem koyraa ra. Ahitofel mo goo a bande.¹⁶ Waatoo kaj Dawda ceroo, Arki boraan Hušay too Absalom jere, Hušay nee Absalom se: «Kokoyoo kaboo ma gay a ra, kokoyoo kaboo ma gay a ra!»¹⁷ Absalom nee Hušay se: «Ni laadirtaraa ti woo ni ceroo se wala? Macin se mana hanga ni ceroo?»¹⁸ Hušay nee Absalom se: «Kalaa, kalaa! Boraa kaj Abadantaa,

nda jamaa, nda Izirayel borey n'a suuba, boraa din bande ay goo, nga bande ay ga cindi.¹⁹ Koyne mo, may se ay ga tee tam? Man'ti nga iz'aroo se wala? Takaa kaj nda ay alhaadimay ni baaba se, nga nda ay ga alhaadimay ni mo se.»

Absalom marga nda nga baaba wahayey

²⁰ Absalom nee Ahitofel se: «Wa ir hoyray nda haya kaj ir ga hima k'a tee.»²¹ Ahitofel nee Absalom se: «Ni baaba *wahayey kaj a n'i naj ne i ma nga hugoo lakkal, koy marga nda ey. Woo ra Izirayel kul ga bay kaj n'na ni boj konnandi ni baaba se. Woo ra borey kaj goo ni bande ga duu bine ka cindi ni bande.»²² I na hukkum foo cin Absalom se sooro batumaa ra, Absalom koy marga nda nga baaba wahayey no din Izirayel kul jinoo ra.

²³ Alwaatoo din, hoyray kaj Ahitofel n'a har ga hima nda Irkoy meešennoo hunday. A ma tee Dawda here wala Absalom here, Ahitofel hoyraa kul goo nda alkadar follokaa.

Hušay na Ahitofel hoyraa hasara

17¹ Ahitofel nee Absalom se: «Ay g'a wiri ni ga, naj ya aru zenber woy cindi hinka (12.000) suuba ka tun ka koy huru Dawda cewoo ra hō cijinoo hunday.² Ay ga koy kaj a ga ka gar a fara, a dusu, ay g'a dirgasandi, de jamaa kul kaj goo a bande ga zuru, ay ga kokoyoo hinne kar.³ Woo banda ga, ay ga kate jamaa kul ni do. Nda boraa kaj n'g'a ceeci buu ka ben, jamaa kul ga yee ni bande. Nda woo teendi jamaa kul ga duu alaafiya..»

⁴ Šennoo woo kan Absalom nda Izirayel boro beerey se. ⁵ Amma Absalom nee: «Ma Arki boraa Hušay mo cee ka hanjayer nga mo šennoo se.»⁶ Hušay koy Absalom do. Absalom nee a se: «Ahitofel n'ir noo nga lakkaloo. Woo kaj a n'a har, ir m'a tee nda takaa din da wala ir mas'a tee nda takaa din? Ni lakkaloo noo ir se!»⁷ Hušay nee Absalom se: «Hiino, hoyraa woo kaj Ahitofel n'a noo mana boori.»⁸ Hušay nee koyne: «Ni hunday ga ni baaba nda nga borey bay. Wongaariyan no. I ga laala, ni mma nee *urs kaj izey dere a se saajoo ra. Ni baaba man'ti kala wongaari beeri, cijin here a si kani jamaa bande.⁹ Nga ne, sohō n'ga gar a goo ma tugu guusu ra wala tugudoo foo ra. Nda za wongoo sintinoo ga Dawda borey n'ir boroyaŋ wii, borey kul kaj ga maar'a ga nee: «Absalom jamaa, boro boobo kaj.»¹⁰ Nda woo teendi, ba ni wongu-izey kul wongaaro, woo kaj ma nee ganjihayla binoo ga hasara, zama Izirayel kul ga bay kaj ni baaba man'ti kala wongaari, boro gaabikoyniyaj goo a se.¹¹ Woo se ay ga ni hoyray kaj Izirayel kul ma marga ni bande za Dan hala Ber-Šeba, i ma boobo ni mma nee labutaasoo kaj goo teekoo mijoo ga. Ni hunday ma huru i jine ka koy tangam.¹² Nongu kul kaj ra a goo, ir ga huru cewoo ra ka kaj a ga sonda takaa kaj nda harandaa ga zunbu laboo ga. Nga nda borey kul kaj goo a bande, ba afoon si cindi i ra.¹³ Nda a zuru ka koy koyra kul kaj no ra, Izirayel kul ga koy nda karfuyaŋ koyraa din ra, ka nga ferawey cendi nda karfey hala gooroo ra, nongu kaj ra ba feraw foo si cindi.»

¹⁴ Absalom nda Izirayel borey kul nee: «Arki boraa Hušay hoyraa baa Ahitofel wanoo.» Abadantaa hunday no ma kayandi ka Ahitofel hoyray boryaa hasara, hala Abadantaa ma bone zumandi Absalom ga.

Dawda koy Žurdeŋ isaa deŋ

¹⁵ Woo banda ga, Hušay koy *sargari juwalkey Sadok nda Abiyatar do. Hayaa kaj Ahitofel n'a har Absalom nda Izirayel boro beerey se, nda woo kaj nga hunday n'a har, a n'a kul filla sargari juwalkey se. A nee:¹⁶ «Sohō wa cahā ka dontokaw sanba Dawda do a ma nee a se: «Masi kani saajoo ganganoo ra, ma deŋ hala kokoyoo nda borey kul kaj goo a bande masi koy halaci.» »

¹⁷ Woo gar Žonataj nda Ahimas goo En-Rogel. Koŋja foo koy alhabar daŋ i ra, ngi mo koy alhabaroo too Dawda se, zama i si baa ngi ma huru koyraa ra, borey masi koy dii ngey. ¹⁸ Woo kul, arusooga foo dii ey, a koy a har Absalom se. Kaj ngi boro hinkaa dii woo, i cahā ka koy Bahurim koyraa ra aru foo hugoo ra. Day foo goo aroo hugoo batumaa ra. I zunbu dayoo ra. ¹⁹ Hugoo koyoo wandoor na kunta daaru dayoo mijoo ga ka attam yendi a boŋ halas borey masi šikka. ²⁰ Absalom tamey koy woyoo hugoo do ka nee: «Man Ahimas nda Žonataj?» Woyoo nee i se: «I na gooroo haroo deŋ.» I n'i fisi, i mana dii ey, i willi Žerizalem. ²¹ Waatoo kaj i koy, ngi boro hinkaa fatta dayoo ra ka koy šennoo har kokoyoo Dawda se. I na hoyraa har Dawda se kaj Ahitofel n'a noo Absalom se: «Wa tun ka Žurdej isaa deŋ tanba.» ²² Dawda nda nga jamaa kul tun ka Žurdej isaa deŋ. Hala moo ga boo, ba boro foo mana cindi kaj mana deŋ.

²³ Kaj Ahitofel dii kaj nga hoyraa mana teendi, a na nga farkaa soolu ka koy nga hugoo do nga koyraa ra. A na nga šenni kokorantey har nga hugoo borey se, a na nga boŋ deeji ka buu. Takaa woo nda a buu, i n'a sutura nga baaba *saaraa ra.

Dawda too Mahanayim

²⁴ Woo banda ga, Dawda koy Mahanayim. Woo gar Absalom goo ma Žurdej isaa deŋ, nga nda Izirayel borey kul kaj goo a bande. ²⁵ Absalom na Amasa daŋ nga wongu-izey jine Žowab dogoo ra. Amasa man'ti kala aru foo kaj maapoo ti Yeter, izoo. Yeter man'ti kala Izirayel boro^r kaj nga nda Nahaš^s ize woyoo Abigayel fonay. Abigayel man'ti kala Seruya woyme. Seruya man'ti kala Žowab paa. ²⁶ Izirayel borey nda Absalom koy ngi kaloo gorandi Galad gandaa ra.

²⁷ Waatoo kaj Dawda too Mahanayim, Nahaš iz'aro Sobi kaj hun Raba, Amoŋ borey koyraa ra, nda Amiyel iz'aro Makir kaj hun Lo-Dabar, nda Galad boraa Barzilay kaj hun Rogelim ²⁸ kate daarijijan, nda jinayyan, nda labu kusuyan, nda alkama, nda *orž, nda farin, nda taasu gurunbu haaganteyan, nda dunguri, nda dunguri dumi, nda haagarijan, ²⁹ nda yuu, nda waahoou, nda adabba buuna, nda haw waa gašiyan. I kate woo kul Dawda nda jamaa kaj goo a bande se hala i ma ſaa, zama i nka nee ngi boŋ se: «N'ga gar jamaa woo heray, i fara, i jaw saajoo ra.»

Dawda borey hin Absalom borey

18 ¹ Dawda na jamaa kabu kaj goo a bande, boro zenber foo (1.000) kul a na boŋkoyni daŋ a jine, boro zangu (100) kul a na boŋkoyni daŋ a jine. ² A na jamaa zamna zamna hinza k'i sanba, zamna foo a na Žowab daŋ a jine. A na Seruya iz'aro Abišay, Žowab armaa daŋ zamna foo jine. A na Gat boraa Ittay daŋ zamna hinzantoo jine. Woo banda ga, kokoyoo nee jamaa se: «Agay hunday ga koy war bande.» ³ Amma jamaa nee a se: «Kalaa, n'si hima ka koy ir bande, zama nda ir zuru, borey si dii ir, ba nda ir jamaa jere faa buu, borey si dii a. Ni foo ga hima nda sanda ir boro zenber woy (10.000). A ga boori ma goro koyraa ra, zama n'ga hin ka boro sanba k'ir faaba wongoo ra.» ⁴ Kokoyoo nee: «Woo kaj tee war se, nga no ay g'a tee.» Kokoyoo koy kay koyraa mijoo ga, jamaa ga fatta zangu foo-foo (100) nda zenber foo-foo (1.000) ka koy wongu. ⁵ Kokoyoo nee Žowab, nda Abišay, nda Ittay se: «W'a tee ay sabbu se, war ma mossoyaada arusoogaa se kaj ti Absalom.» Waatoo kaj kokoyoo ga Absalom šennoo har boŋkoynet se, jamaa kul ga maa.

⁶ Jamaa fatta ka koy saajoo ra ka Izirayel wongu. Wongoo mana teendi kala Efrayim hawsaa tuurey ra. ⁷ No din ra Dawda borey hin Izirayel jamaa. Hanoo din, i n'i kar karyan beeri, aru zenber waranka (20.000) no i n'a wii. ⁸ Wongoo beeri ka gandaa kul dii. Borey kaj buu tuuroo ra boobo nda borey kaj takuba n'i wii.

^{r17.25} «Izirayel boro», hantum fooyan ga nee «Isimayel boro», Taarikey 1na 2.17.

^{s17.25} «Nahaš», hantum fooyan ga nee «Yišay», Taarikey 1na 2.13.

Absalom buuroo

⁹ Absalom koy kañ Dawda borey ga. Absalom goo lanbaana foo boñ, lanbaanaa koy huru tuurijaa beeri foo kaboo cire. Absalom bojoo kotay tuuroo ra, lanbaanaa zuru ka hun a cire, Absalom deeji beene nda ganda game. ¹⁰ Aru foo kañ dii woo kañ tee, a koy a har Žowab se ka nee: «Ay dii Absalom a ga deeba tuuri beeri foo ra.» ¹¹ Žowab nee bora se kañ na alhabaroo tee a se: «N'dii a, macin se man'a kar a ma buu dogoo din da? Ya ni noo nzorfu kaaray tamma boñ woy (10) nda wongu-ize gamahaw foo.» ¹² Amma aroo nee Žowab se: «Ba nda n'na nzorfu kaaray tamma boñ zenber (1.000) dañ ay kaboo ra, ay kaboo si too kokoyoo iz'aro do, zama ir maa yaamaroo kañ kokoyoo n'a noo ni, nda Abišay, nda Ittay se ka nee: «Wa hawgay ay sabbu se, boro kul masi too arusoogaa do kañ ti Absalom.» ¹³ Nda ya nka zanba k'a wii, kokoyoo ga bay a ga, ni hunday ma koy kay ya here.» ¹⁴ Žowab nee: «Ay s'ay boñ farandi ka kay ni jine ka hajayer ma ne.» Ka gar Absalom goo tuuroo ga a ga huna, Žowab na yaaji hinza zaa kaboo ra ka koy Absalom hay nda ey binoo ra. ¹⁵ Arusooga woyaa (10) kañ ga Žowab wongu jinawey zaa na Absalom windi k'a kar k'a wii. ¹⁶ Žowab na hilli hēenandi ka wongu kayandi, jamaa fay nda ka Izirayel borey gaaray. ¹⁷ I na Absalom bukaa zaa k'a warra guusu beeri ra hawsaa ra, i na tondi boobo marga a boñ. Woo banda ga, Izirayel borey kul zuru ka koy, affoo kul nga do.

¹⁸ Waatoo kañ Absalom ga huna, a nka tondi kuku kayandi nga boñ se Kokoyoo gooroo ra, a nka nee nga boñ se: «Ay sii nda iz'aru kañ ga kate ay maajoo ma cindi.» A na nga maajoo dañ tondi kukoo ga. Woo se hala hō borey ga nee tondoo din se Absalom hongandihaya.

Dawda maa Absalom buuroo

¹⁹ *Sargari juwalkaa Sadok iz'aroo Ahimas nee: «Naj ya zuru ka koy alhabaroo woo har kokoyoo se kañ Abadantaa ciiti a se k'a kaa nga iberey kabey ra.» ²⁰ Žowab nee a se: «Hō man'ti ni no ma alhabar hennaa woo toondi. Han foo n'ga hin ka alhabar henna tana noo, amma hō masi koy alhabaroo woo har, zama kokoyoo iz'aroo ka buu.» ²¹ Žowab nee Kuš boro foo se: «Koy hayaa kañ n'dii a har kokoyoo se.» Kuš bora gunguma Žowab jine, nga banda ga, a zuru ka koy. ²² Woo kul banda ga, Sadok iz'aroo Ahimas yee ka nee Žowab se: «Haya kul kañ no, agay mo ga zuru Kuš boraan bande ka koy.» Žowab nee: «Ay izoo, macin se n'ga baa ma zuru? N'si duu alhabaroo woo ra haya kul.» ²³ Ahimas nee: «Haya kul kañ no, ay ga zuru ka koy.» Žowab nee: «Aywa a boori, koy.» Ahimas zuru ka koy nda Žurdej isaa ganganoo fondaan, a na Kuš boraan jin ka too.

²⁴ Woo gar Dawda goo ma goro ganbu hinkaa game. Lakkalkaa žigi cetaa kañ koyraa kuubi k'a bere mijnoo sooraa boñ, a na nga bonjoo jer, a ga aru foo honnay kañ ga zuru. ²⁵ Lakkalkaa kaati k'a har kokoyoo se. Kokoyoo nee: «Nda nga foo no, alhabar henna bara a kone.» Aroo goo ma man kayna-kayna. ²⁶ Lakkalkaa ga dii boro tana kañ ga zuru ka kaa. A kaati k'a har koyraa mijnoo lakkalkaa se ka nee: «Aru tana foo koyné kañ goo ma zuru ka kaa.» Kokoyoo nee: «Nga mo alhabar henna no a ga kate a.» ²⁷ Lakkalkaa nee: «Ay diiyanoogaa, aru jinaa zuru takaa ga hima nda Sadok iz'aroo Ahimas zuru takaa.» Kokoyoo nee: «Boro henna no, alhabar henna no a ga kate a.»

²⁸ Ahimas kaati ka nee kokoyoo se: «Baani ma kaa ni ga.» A na nga ndumoo sinji laboo ra ka gunguma kokoyoo jine ka nee: «Albarka ma bara Abadantaa, ni Koyoo se, zama borey kañ tun ay koyoo, ay kokoyoo se, Irkoy n'i dañ ni kaboo ra.» ²⁹ Kokoyoo nee: «Arusoogaa Absalom binde, a ga saabu wala?» Ahimas nee: «Waatoo kañ Žowab ga kokoyoo tamey donto, agay nda ni tam tana, ay ga maa

hoolo beeri jamaa ra, amma ay si bay haya kaj no.»³⁰ Kokoyoo nee: «Kay ne jere ga.» Ahimas kay jere ga ka batu.³¹ Woo banda ga, Kuš boraas kaa, a nee: «Ay koyoo, ay kokoyoo, haŋajer alhabar hennaa se, hō Abadantaa ciiti ma ne ka ni kaa ni iberey kaj tun ma ne kabey ra.»³² Kokoyoo nee Kuš boraas se: «Arusoogaa Absalom binde, a ga saabu wala?» Kuš boraas nee: «Ay koyoo, ay kokoyoo, ni iberey nda borey kul kaj tun ni, kokoyoo se kaj ngi ma ifutu tee ma ne, i kul ma tee sanda arusoogaa takaa!»

Dawda na nga izoo Absalom buuroo hēe

19¹ Waatoo kaj kokoyoo maa Absalom buuroo, a jijiri, a žigi soorohugu-izoo ga kaj goo koyraa mijnoo ga ka hēe no din. A ga dira a ga nee: «Ay iz'arоо Absalom, ay iz'arоо, ay iz'arоо Absalom! Nda a gar ba agay ka buu ni dogoo ra, Absalom, ay iz'arоо, ay iz'arоо!»

² Žowab duu alhabar kaj nee: «Nga ne, kokoyoo goo binemarayyan ra, a ga Absalom buuroo hēe.»³ Hanoo din, jamaa zaameyanoo bere ka tee hēeni jamaa kul ra, zama i nka maa borey ga nee: «Kokoyoo binoo maray nga iz'arоо buuroo maaganda.»⁴ Hanoo din, jamaa huru koyraa ra nda tuguyan, ni mma nee boroyaj kaj zuru wongoo se, haawi duu ey.⁵ Kokoyoo na nga ndumoo daabu, a ga jinde jer ka kaati ka nee: «He ay iz'arоо Absalom! Absalom, ay iz'arоо, ay iz'arоо!»

⁶ Žowab koy kokoyoo do hugoo ra ka nee: «N'na ni borey kul haawandi hō, ngi kaj na ni hundoo hallasi, i na ni hallasi, i na ni iz'arey nda ni ize woyey hallasi, i na ni wandey hallasi, i na ni *wahayey hallasi.⁷ N'ga baa borey kaj ga konna ni, n'ga konna borey kaj ga baa ni, hō ni mma cebe kaj bonkoyney nda borey man'ti baffoo ma ne. Hō ay bay kaj nda a gar Absalom nka huna, de ir kul buu, woo ga kan ma ne.⁸ Sohō tun ka fatta, ma šelaj ni borey se hala biney ma kani ni ga. Ay ga žee nda Abadantaa, nda mana fatta, ba wongu-ize foo si cindi ni bande hō cijinoo. De hayaa kaj ga duu ni ga laala ka bisa haya futey kul kaj duu ni za ni zankataraa ga hala hō.»⁹ Woo banda ga, kokoyoo tun ka koy goro koyraa mijnoo ga. Jamaa duu alhabar kaj nee: «Nga ne, kokoyoo goo ma goro koyraa mijnoo ga.» Jamaa kul koy kokoyoo do. Woo gar Izirayel wongu-izey kul kaj cindi Absalom bande nka zuru ka koy, affoo kul nga do.

Dawda soolu ka yee Žerizalem

¹⁰ Izirayel alkabiilawey kul ra, borey na šennoo cendi ka nee: «Kokoyoo Dawda k'ir kaa ir iberey kabey ra, nga k'ir kaa Filisti borey kabey ra. De sohō, nga no ma gandaa naj ka zuru Absalom se.¹¹ Ka gar Absalom kaj ir n'a yon a ma tee ir kokoyoo buu wongoo ra. Sohō macin no ir g'a batu ka kokoyoo yeeti dogoo ra?»¹² Kokoyoo Dawda donto ka nee *sargari juwalkey Sadok nda Abiyatar se: «Wa šelanj Žuda boro beerey se ka nee: ·Macin se war ga tee bandakooro kaj ga kokoyoo yeeti nga hugoo do ka gar šennoo kaj goo Izirayel kul ra too kokoyoo do?»¹³ War man'ti kala ay armey, war man'ti kala ay kuroo nda ay hamoo, macin se war ga tee bandakooro ka kokoyoo yeeti nga dogoo ra?¹⁴ War ma nee Amasa mo se: ·Man'ti ay kuroo nda ay hamoo ti ni wala? Irkoy ma goy goy ay ga nda mana tee hala abada wongu-izey bonkoynoo Žowab dogoo ra.¹⁵ Dawda na takaa woo da tee ka Žuda borey kul taa, i kul yadda sanda boro folloku. I na boro donto a ma koy nee kokoyoo se: ·Yee kate, ni nda ni borey kul.»

Dawda yaafa Šimeyi se

¹⁶ Kokoyoo na fonddaa zaa ka willi, a too kate hala Žurdej isaa do. Žuda borey na cere marga Gilgal koyraa ra ka soolu ka kokoyoo kubay k'a faaba a ma deej.

¹⁷ Gera iz'arоо Šimeyi kaj ti Benžamej boro kaj ga hun Bahurim cahā ka doo Žuda

borey bande ka kokoyoo Dawda kubay.¹⁸ Benžamej boro zenber foo (1.000) goo a bande, nda Siba kaj ti Sawul goykaw, nga, nda nga iz'aru woy cindi guwaa (15), nda nga tam warankaa (20). I too kate Žurden isaa ga za kokoyoo mana too kate.¹⁹ Denjandikey dej ka koy kokoyoo hugoo borey dejandi jina nda woo kaj ga kan a se. Waatoo kaj kokoyoo na Žurden isaa dej, Gera iz'aro Šimeyi na nga boj kajandi kokoyoo jine.²⁰ A nee kokoyoo se: «Ay koyoo mas'ay layboo dii ya ne. Haya laalaa kaj ay n'a tee kaj agay, ni tamoo n'a tee ma ne, hanoo kaj ay koyoo, ay kokoyoo ga fatta Žerizalem, dirja a, mas'a dii ni binoo ra.²¹ Zama hō agay, ni tamoo bay kaj ay na zunubu tee. Nga ne, hō agay ti boro jinaa Isufi borey kul ra kaj kaa k'ay koyoo, ay kokoyoo kubay.»

²² Seruya iz'aro Abišay na šennoo zaa ka nee: «Boraa kaj Abadantaa n'a yon, Šimeyi n'a danga, Šimeyi si hima ka wiiyandi wala?»²³ Amma Dawda nee: «Seruya iz'arey, macin bara war se woo ra? Macin se hō n'ga tee ya ne nkuway? Boro ga hima ka wiiyandi hō Izirayel ra wala? Zama ay ga naanay ka bay kaj hō agay ti Izirayel kokoyoo.»²⁴ Woo banda ga, kokoyoo nee Šimeyi se: «Abada n'si buu.» Kokoyoo n'a zee a se.

Dawda waafaku nda Mefibošet

²⁵ Sawul haamaa Mefibošet mo zunbu ka koy kokoyoo kubay. Za hanoo kaj kokoyoo koy hala a yee kate nda baani, Mefibošet mana nga cewey jumay, a mana nga kaaboo hanse, a mana nga bankaarawey jumay.²⁶ Waatoo kaj a hun Žerizalem ka koy kokoyoo kubay, kokoyoo nee a se: «Mefibošet, macin se mana hanga ay bande?»²⁷ A nee: «Ay koyoo, ay kokoyoo, ay tamoo k'ay zanba, ka gar agay, ni tamoo nka nee: «Ay g'ay farkaa hanse ka žigi a boj ka hanga kokoyoo», zama bongu ti agay.²⁸ Amma a koy agay, ni tamoo maajoo hasara ay koyoo, ay kokoyoo do. Amma ay koyoo, ay kokoyoo ga hima nda Irkoy almalayka. Woo ra, hayaat tee kaj ga kan ma ne.²⁹ Zama hayaa kaj ay baaba hugoo kul n'a tee ma ne si hima nda de kala buuyan, ka gar n'n'ay dan borey ra kaj ga goro ka jaa ni bande. Macin ti hayaa kaj ay g'a may kokoyoo ga ka haya tana wiri a ga koyne?»³⁰ Kokoyoo nee a se: «Macin ti šenney wey kul addaliloo? Ay kayandi ka labey zamna ni nda Siba game.»³¹ Mefibošet nee kokoyoo se: «Siba m'a kul zaa, zama ay koyoo, ay kokoyoo willi kate nda baani nga hugoo do.»

Dawda na Barzilay beerandi

³² Galad bora Barzilay doo ka hun Rogelim koyraa ra ka bisa nda Žurdej isaa, nga nda kokoyoo, a na kokoyoo naq Žurdej isaa jere ka willi.³³ Barzilay hanse ka žen, jiiri woyyaaha (80) bara a se. Waatoo kaj kokoyoo goo Mahanayim koyraa ra, haya kul kaj ga kokoyoo ga too, a n'a tee a se, zama almankoyni no.³⁴ Kokoyoo nee Barzilay se: «Kaa ay bande Žerizalem ay do, ay ga ni noo haya kul kaj ga n'ga too.»³⁵ Amma Barzilay nee kokoyoo se: «Jiiri marje ka cindi agay aloomuroo ra hala ya hanga kokoyoo ka koy Žerizalem?»³⁶ Hō jiiri woyyaaha (80) bara ya ne. Ay ga hin ka ihenna nda ilaala kaa cere ra wala? Agay, ni tamoo, ay ga hin ka maa haya kaj ga jandi nda haya kaj ga hajandi kaani wala? Ay ga hin ka maa ba donkaw arey nda woyey jindey kaani wala? Macin se ay ga tee ay koyoo, ay kokoyoo se jeraw koyne?³⁷ Waati kayna ay ga Žurdej isaa den ni bande, ay kokoyoo. Adiši macin se n'ga alhakoo woo tee ya ne?³⁸ Ay g'a wiri ni ga, nan ya yee ay koyraa ra ka buu ay baaba nda ay jaa *saarawey jere. Ay iz'aro Kimham ne, a ma koy ni bande, he ay koyoo, ay kokoyoo, haya tee a se kaj kan ma ne.»³⁹ Kokoyoo nee: «Aywa, Kimham ma kaa ay bande, ay ga haya tee a se kaj kan ma ne, haya kul kaj n'n'a wiri ay ga, ay g'a tee ma ne.»

⁴⁰ Waatoo kaj jamaa kul na Žurdej isaa dej, de kokoyoo mo dej, kokoyoo na Barzilay summu ka gaara a se, woo banda ga, Barzilay koy nga nongoo ra.
⁴¹ Kokoyoo na Gilgal koyraa fondaanbu, Kimham koy a bande. Žuda borey kul nda Izirayel jamaa jeroo goo kokoyoo bande Žurdej isaa deňyanoo do.

Yenje huru Žuda borey nda Izirayel borey game

⁴² Izirayel jamaa kul kaa kokoyoo do ka nee a se: «Macin se ir armey, Žuda borey hinne ka ni kom borey ga ka ni dejandi, ni, kokoyoo nda ni hugoo borey, nda Dawda borey kul kaj goo a bande?» ⁴³ Žuda borey kul na Izirayel borey zaabi ka nee: «Ir nka woo tee, zama ir kokoyoo, ir boro maana no. Woo too war ma futu wala? Ir nka kokoyoo ńaayanoo ńaa wala? A nk'ir noo haya wala?» ⁴⁴ Izirayel borey na Žuda borey zaabi ka nee: «Ir ga kokoyoo may cee woy (10) ka bisa war. Ir ga Dawda hunday may ka bisa war. Macin se war g'ir kaynandi? Man'ti ir ti boro jinawey kaj kayandi ir ma kokoyoo willi kate?» Amma šennoo kaj Žuda borey n'a har laala nda Izirayel borey wanoo.

Šeba ture Dawda ga

20 ¹ Alwaatoo woo gar, aru attabiya futukoyni foo goo no kaj maajnoo ti Šeba, baaboo maapoo ti Bikiri, Benžamej boro no. A na hilli hēenandi ka nee: «Ir haya kul sii Dawda ga, haya kul sii ir nda Yišay iz'aroo woo game. Izirayel, war boro foo kul ma koy nga do.»

² Izirayel borey kul hun Dawda bande ka hanga Bikiri iz'aroo, Šeba bande. Amma Žuda borey denji ngi kokoyoo ga, i n'a dum za Žurdej isaa ga hala Žerizalem.

³ Dawda koy nga do Žerizalem. Nga *wahay woyaa (10) kaj a n'i naj i ma hugoo lakkal nga dumaa ga, a n'i daq hugu foo ra k'i lakkal henna. Haya kul kaj ga i ga too, a g'a noo i se, amma a si marga nda ey. I cindi i ga daaba hala hanoo kaj ra i ga buu, i cindi i ga hunu takaa din sanda woyyañ kaj kurjey buu.

Žowab na Amasa wii

⁴ Woo banda ga, kokoyoo nee Amasa se: «Ay ga ni noo jirbi hinza ma Žuda wongu-izey cee kate i ma kaa ne ra, ni hunday, ma kaa i bande.» ⁵ Amasa koy Žuda borey cee kate, amma a bisa jirbi hinnaa kaj kokoyoo n'a kayandi a se. ⁶ Woo ga, Dawda nee Abišay se: «Sohō Bikiri iz'aroo Šeba ga kaa ka hasaraw tee ir se kaj bisa Absalom wanoo. Ni hunday m'ay arey zaa k'a gaarandi a masi koy duu koyra cetekoyni ka dere ir se.»

⁷ Žowab borey fatta k'a gaarandi, ngi nda Keret borey, nda Pelet borey, nda wongaarey kul. I fatta Žerizalem ka Bikiri iz'aroo Šeba gaarandi. ⁸ Waatoo kaj i too tondi beeroo jeroo ga kaj goo Gabawon, Amasa ne ka huru jiney ra. Woo gar Žowab na gamahaw foo daq nga bankaarawey ga kaj goo jindoo ra, takuba foo kaj goo najnoo ra goo nga gamahawoo ga kaj goo centoo ga. Waatoo kaj Žowab ga koy, takubaa kaj. ⁹ Žowab nee Amasa se: «N'ga saabu ag'armaa?» A na nga kabe hennaa ka Amasa kaaboo dii k'a summu. ¹⁰ Takubaa kaj goo Žowab kaboo ra, Amasa man'a laasaabu, Žowab n'a hay nda a gundoo ra cee folloku, teeley doori ganda. Amasa buu bila nda a m'a kar koyne. Woo banda ga, Žowab nda nga armaa Abišay koy Bikiri iz'aroo Šeba gaarandi.

¹¹ Žowab arusoogey affoo kay Amasa bukaa jere ka nee: «Boro kaj ga baa Žowab nda wey kaj goo Dawda bande ma hanga Žowab.» ¹² Woo gar Amasa goo ma bilimbilim kuroo ra fondaanbu gamoo ra. Kaj aroo dii kaj jamaa kul kaj, a na Amasa cendi k'a ka koy faari foo ra ka bankaaray foo gum a ga, zama a dii kaj boro kul kaj too a do ga kaj. ¹³ Waatoo kaj a na Amasa kaa fondaanbu, borey kul bisa ka hanga Žowab bande, ka koy Bikiri iz'aroo Šeba gaarandi.

Šeba buuroo takaa

¹⁴ Žowab na Izirayel alkabiilawey laamawey kul dunbu ka bisa ka koy hala Abel-Bet-Maaka. Beri borey kul marga ka hanga a bande. ¹⁵ Nga nda nga borey kaa ka Šeba wanga k'a daŋ game Abel-Bet-Maaka. I na labu zuku cere boŋ koyraa cetaa ga, jamaa kul kaŋ goo Žowab bande na cetaa fanſi hala ngi m'a kaŋandi.

¹⁶ Woy lakkalkoyni foo kaŋ goo koyraa ra kaati ka nee borey se kaŋ goo koyraa se taray: «Wa haŋajer ya ne, wa haŋajer ya ne! Wa nee Žowab se kaŋ a ma kaa ne ya ſelaj a se.» ¹⁷ Žowab man a, woyoo nee: «Ni ti Žowab wala?» Žowab nee: «Agay no!» Woyoo nee: «Haŋajer ni koŋjaa ſenney se!» Žowab nee: «Ay ga haŋajer ma ne.» ¹⁸ Woyoo ſelaj koyne ka nee: «Waatoo din alaada ra borey ga nee: Ir ma koy Abel lakkaloo ceece.» Takaa woo nda hayey ga hanse. ¹⁹ Izirayel ra, ir koyraa no ma hanse ka bara nda alaafiya nda laadirtaray. Ni, n'ga baa ma koyra halaci kaŋ ti koyra beeri. Macin se n'ga baa ma Abadantaa tuboo tuusu?» ²⁰ Žowab zaabi ka nee: «Jam, ay si baa ya haya tuusu wala ya haya halaci! ²¹ Man'ti woo no, Efrayim tondi hondey aru foo kaŋ maajoo ti Šeba, Bikiri iz'aroo, nka ka tun kokoyoo Dawda se. Wa nga hinne daŋ ay kaboo ra, ay ga koyraa taŋ.» Woyoo nee Žowab se: «Aywa, ir ga bojoo warra ma ne nda cetaa.»

²² Woyoo koy ſelaj jamaa kul se nda lakkal. I na Bikiri iz'aroo Šeba bonjoo dunbu ka bonjoo warra Žowab se. Woo ga, Žowab na hilli hēenandi, i na koyraa taŋ, i say ka mooru koyraa, affoo kul koy nga do. Woo banda ga, Žowab willi Žerizalem kokoyoo do.

Dawda goykey jineborey maapney

²³ Žowab ti Izirayel wongu-izey kul jineboraa. Yehoyada iz'aroo Benaya ti Keret borey nda Pelet borey jineboraa. ²⁴ Adoram ti waazibi goyey jineboraa. Ahilud iz'aroo Žozafat goo kaddaasey gande. ²⁵ Sewa ti hantumkaw. Sadok nda Abiyatar ti *sargari juwalkey. ²⁶ Ira, Yahir boro foo mo man'ti kala Dawda sargari juwalkaw.

Jiiri hinza heray tee Izirayel ra

21 ¹ Dawda waati, heray tee gandaa ra jiiri hinza cere bande. Dawda na Abadantaa ibaayoo ceece, Abadantaa nee a se: «Sawul nda nga hugoo borey kaŋ na kuri mun ka Gabawoŋ borey halaci, nga ga ka kate war ga woo.»

² Kokoyoo ciya Gabawoŋ borey se ka ſelaj i bande. Gabawoŋ borey man'ti Izirayel boro. Ngi ti Amor borey kaŋ cindi.[§] Izirayel borey nka allaahidu zaa kaŋ i si wiyyandi, amma woo kul, Sawul faasayanoo Izirayel borey nda Žuda borey se, a ceecei nga ma Gabawoŋ borey wii. ³ Dawda nee Gabawoŋ borey se: «Macin no ay ga hin k'a tee war se? Macin nda ay ga hin ka zunuboo woo tuusu hala war ma gaara Abadantaa jamaa se?» ⁴ Gabawoŋ borey nee a se: «Nzorfu kaaray wala wura si ir, nda Sawul, nda nga hugoo borey gamoo hanse, de mo ir sii nda hinay ka boro wii Izirayel borey ra.» Dawda nee: «Macin no war ga baa y'a tee war se?» ⁵ I nee kokoyoo se: «Aroo nka baa nga m'ir wii, a goo a do nga m'ir tuusu k'ir derandi Izirayel gandaa kul ra. ⁶ Adiši wa ir noo nga iz'arey ra boro iyye, ir g'i deeji Abadantaa jine Gibeya, Sawul koyraa ra, Sawul kaŋ Abadantaa n'a suuba.» Kokoyoo nee: «Ay g'i noo war se.»

⁷ Sawul haamaa kaŋ ti Mefibōset, Žonataŋ iz'aroo, Dawda mana yadda k'a noo amaanaa maaganda kaŋ goo Dawda nda Sawul iz'aroo Žonataŋ game kaŋ i n'a tee Abadantaa maajoo ga. ⁸ Aya ize woyoo Rispa iz'aru hinkaa kaŋ a duu ey Sawul se kanyaŋ ti Armoni nda Mefibōset, kokoyoo Dawda n'i dii. Sawul ize woyoo Merab^t

[§]21.2 Žozuwe 9.3–27.

^t21.8 «Merab», hantum fooyaj ga nee «Mikal».

iz'aru guwaa kañ a duu ey Barzilay iz'aroo Adiriyel se, kañ si hun kala Mehola koyraa ra, a na ngi mo dii.⁹ A n'i dan Gabawoñ borey kabey ra, i n'i deeji tondi hondoo ga Abadantaa jine. Aru iyaa kul buu cere bande. Wiyanoo woo mana teendi kala hegaa zaari jinawey ga, *orž hegaa sintinoo ga.

¹⁰ Aya ize woyoo Rispa na saaku kasa zaa k'a daaru tondoo boj, za hegaa sintinoo ga ka koy hala ncirnoo waati. Zaaroo kul a ga cirawey gaaray i masi zunbu a ga, cijin here a ga ganjihoogawey gaaray.¹¹ Woo kañ Aya ize woyoo Rispa kañ ti Sawul *wahayoo n'a tee, i n'a har Dawda se.¹² Woo ga, Dawda koy Sawul nda nga iz'aroo Žonataj birey zaa Yabes kañ goo Galad, gorokey do. Ngi no ka bukawey zay ka hun Bet-Šeyaj farroo ra. Waatoo kañ Filisti borey na Sawul kar Gilbowa, i na bukawey deeji no din.¹³ Dawda na Sawul bukaa birey nda nga iz'aroo Žonataj bukaa birey zaa ka kaa. Borey kañ deejandi, i na ngi mo birey marga.¹⁴ I n'i sutura Sawul birey nda nga iz'aroo Žonataj birey bande Benžamej gandaa ra Sela, Sawul baaba Kiš *saaraa ra. Haya kul kañ kokoyoo n'a har, i g'a tee. Woo banda ga, Irkoy na gandaa njaarayroo taa.

Izirayel borey hin Filisti borey

(Taarikey 1na 20.4–8)

¹⁵ Filisti borey kaa ka Izirayel wongu koyne. Dawda zunbu ka koy nda nga tamey ka Filisti borey tangam, Dawda fara.¹⁶ Aru kañ maapoo ti Rafa banda-ize foo goo Filisti borey ra kañ se i ga nee Yisbi-Benob. A goo nda yaaji kañ teendi alhan ra, yaajoo bonjoo tinja ti kilo hinza nda jere. Takuba taji ga hawa centoo ga. Aroo woo nee kañ nga ga Dawda wii.¹⁷ Amma Seruya iz'aroo Abišay koy Dawda faaba ka Filisti boraa kar k'a wii. Woo ga, Dawda borey zee Dawda se ka nee: «N'si hima ka yee ka koy ir bande wongu ra koyne, masi kaa ka Izirayel gaayoo wii.»

¹⁸ Woo banda ga, wongu foo tun koyne Filisti borey ga Gob koyraa ra. Wongoo din ra, Huša koyraa boro kañ se i ga nee Sibekay na Saf wii. Saf da man'ti kala Rafa banda-ize.¹⁹ Wongu foo yee ka tun Filisti borey ga Gob koyraa ra. Kañ a teendi, Yare-Oregim iz'aroo Elhanaj kañ ti Betelhelem boro na Gat boraa Goliyat⁴ wii Filisti borey ra. Filisti boraa din goo nda yaaji kañ bundoo ga hima nda maalawey kaymi bundoo.²⁰ Wongu foo yee ka tun Gat. Filisti borey ra, aru foo goo no kañ goo nda kayyan, kabe-ize iddu bara kabe foo kul ga, cew-ize iddu goo cee foo kul ga, i kul margantaa ti waranka cindi taaci (24). Nga mo man'ti kala Rafa banda-ize.²¹ A ga Izirayel wow. Dawda armaa Šimeya iz'aroo Žonataj n'a wii.

²² Boro taacaa woo man'ti kala Rafa banda-izeyaj, i si hun kala Gat koyraa ra. Dawda nda nga borey n'i wii.

Dawda don ka albarka daj̄ Irkoy se

(Zabur 18)

22 ¹ Waatoo kañ Abadantaa na Dawda kaa nga iberey kul kabey ra k'a kaa Sawul kaboo ra, nga ra Dawda na baytoo woo kalimawey don ka Abadantaa saabu.

² A nee: «Abadantaa ti ay tondoo,

nda ay tondi nongoo, nda ay feerikaa.

³ Irkoy ti ay tondoo, nga ga ay ga wakkal,
nga ti ay koraa, nga ti hilloo kañ g'ay hallasi,
nga ti ay wakkalkaa, nga ti ay talfikaa.

Ay faabakaa, n'g'ay kaa boro futantey kone.

⁴ Ay ga Abadantaa cee k'a saabu,
zama a n'ay kaa agay iberey kabey ra.

⁵ Bondawey kañ ga wiiya n'ay daabu,

⁴21.19 Taarikey 1na 20.5ra i ga nee kañ Elhanaj na Goliyat armaa wii kañ ti Lahmi.

isa kaŋ boosu kaŋ ga hasaraw tee baa nga ma koy nda agay, ay hunbur.

⁶ Alaaharaa karfey n'ay haw ka ben.

Kumsawey kaŋ ga wiya hirrandi ya ne.

⁷ Ay binemaraa ra, ay ga Abadantaa cee,

ay ga kaati k'ay Koyoo cee,

A na hajajer ya ne nga *hugoo ra,

ay faaba ceeci kaatiroo hulu hajawey ra.

⁸ Laboo guzuguzu, a jijiri,

beenaa asaasey jijiri,

i guzuguzandi, zama Abadantaa nka futu.

⁹ Dullu no ma hun niiney ra,

nuune ga hun mijoo ra,

denji cirayyaŋ ga hun a ra.

¹⁰ A ga beenaa šiirandi ka zunbu,

duula bibi tik goo cewey cire.

¹¹ A žigi almalayka kaŋ se i ga nee ſerib borj ka deeši,

boro ga dii a hew fatayaŋ ga.

¹² A na kubaa tee nongu kaŋ g'a kuubi k'a bere.

A na hari beeri nda duula bibi ka nga boj daabu.

¹³ Gaay ga dii a jine,

denji ciray ga dii gaayoo ra.

¹⁴ Abadantaa kaatoo hun beenaa ra,

Jerantaa na nga jindoo jer.

¹⁵ A na biraw-izeyaŋ ka iberey kar k'i say,

sanda meli, i zuru ka dere.

¹⁶ Abadantaa kaatiroo ga,

nga futuroo hunsaroo na hayey kaŋ goo teekoo cire bangandi,

adujjna asaasey diyandi.

¹⁷ Irkoy goo beene,

a ga nga kaboo ſerre k'ay zaa,

k'ay kaa hari beerey ra.

¹⁸ A n'ay kaa agay iberi gaabantaa ra,

k'ay kaa ay konnaykey ra kajyaŋ gaabey bisa ay wanoo.

¹⁹ Ay bonaas zaaroo hane iberey kay ay jine ngi m'ay tangam,

amma Abadantaa kay ya ne.

²⁰ A ga koy nda agay nongu yulwante ra,

a n'ay feeri, zama a ga farhā nda agay.

²¹ Abadantaa n'ay dii ka boori ka sawa nda ay ſeretaraa,

a n'ay bana ka sawa nda ay kabe goyey henanyanoo,

²² zama ay na Abadantaa fondawey gana,

ay mana laala k'ay boj moorandi ay Koyoo.

²³ Ay ga dira nga ašariyawey kul bande,

ay si nga hantumey hoo.

²⁴ Ay dira a jine nda laadirtaray,

ay n'ay boj hawgay zunubu ga.

²⁵ Woo maaganda se Abadantaa g'ay bana henna

ka sawa nda ay ſeretaraa,

ka sawa nda ay henanyanoo a jine.

²⁶ Boro laadirante, n'ga laadirtaray cebe a se,
boro kaj ti boro henna, n'ga borohennataray cebe a se.

²⁷ Boro kaj binoo ga henan, n'ga henanyan cebe a se,
boro kaj ga šiiri, n'ga šiiryan cebe a se.

²⁸ N'ga boro yalaafantey hallasi,
ni mojey ga borey kaj ga ngi boj jer yeeti ganda.

²⁹ Abadantaa, ni ti ay fitillaa,
Abadantaa g'ay kubaa noo gaay.

³⁰ N'gooy ay bande, ay ga sar ka gum wongu-ize jama ga,
ay Koyoo goo ay bande, ay ga koyra cete sar ka bisa.

³¹ Irkoy fondaat tee ka timme,
Abadantaa šenney ga garandi cimi.
Koray no borey kul se kaj ga duu a do tugudoo.

³² Zama may ti Irkoy nda man'ti Abadantaa?
May ti tondi nda man'ti ir Koyoo?

³³ Abadantaa ti ay tugudoo gaabantaa,
nga no m'ay fondaat hanse boryo.

³⁴ A g'ay cewey himandi sanda jeerey cewey,
a g'ay kayandi hodaddawey boj.

³⁵ A g'ay kabey waanandi wongu,
ay kabey ga alhan biraw taabu.

³⁶ N'g'ay noo ni koraa k'ay hallasi,
ni zaabey g'ay beerandi.

³⁷ N'g'ay cee diraa fondaat hayandi,
ay cewey si cabu.

³⁸ Ay g'ay iberey gaaray, ay g'i halaci.
Ay si willi kate nda ay man'i tuusu k'i benandi.

³⁹ Ay g'i wii k'i benandi pat,
i si yee ka tun,

i ga kaj ay cewey cire.

⁴⁰ N'g'ay noo gaabi wongoo se,
n'ga agay iberey taabu ay cire.

⁴¹ N'ga agay iberey zurandi ay jine,
ay g'ay konnaykey halaci.

⁴² I ga guna nongoo kul here, amma hallasikaw sii no,
i ga Abadantaa cee, amma a s'i zaabi.

⁴³ Ay g'i tutubu k'i tee hamni sanda bolongu.
Ay g'i dur k'i taama-taama sanda laboo kaj goo lolaa ra.

⁴⁴ N'g'ay kaa ay jamaa turantey ra,
n'g'ay dan gandawey jine,
jama kaj ay s'a bay ga huru ay hinoo cire.

⁴⁵ Alkabiila yaw borey ga ngi boj yeeti ganda ya ne,
haya kaj ay n'a har de no i g'a tee.

⁴⁶ Alkabiila yaw borey gaaboo ben ay jine,
i ga jijiri ka fatta ngi tugudogey ra.

⁴⁷ Albarka ma bara Abadantaa se kaj ga hunaa, kaj ti ay tondoo.
Irkoy kaj ti ay hallasiroo tondoo ma jerandi.

⁴⁸ Irkoy ga agay alhakoo kaa agay iberey ra,

ka gandawey daŋ ay hinoo cire.

⁴⁹ A g'ay hallasi k'ay kaa agay iberey ra.

N'g'ay fur agay nkuwawey boŋ

k'ay kaa boro futawey ra.

⁵⁰ Woo maaganda se, Abadantaa, ay ga albarka daŋ ma ne gandawey game,
ka ni saabu nda dooni.

⁵¹ Abadantaa ga haya beeriyaj tee nga kokoyoo hallasiroo se.

A ga goy nda borohennataray boraaj kaŋ a n'a yon se
a ga woo tee Dawda nda nga hayroo se hala abada.»

Dawda šenni kokorantey

23 ¹ Dawda šenni kokorantey ti wey. Dawda nee:

«Woo ti Yišay iz'aroo Dawda jindoo,
woo ti boraaj kaŋ jerandi jindoo,
boraa kaŋ Yakuba Koyoo n'a yon,
boraa kaŋ ga kan Izirayel se ngi m'a daŋ ngi dooney ra.

² Abadantaa *Hundoo na šenniyaj daŋ ay ra,
a na šenniyaj daŋ ay mijoo ra y'i har.

³ Izirayel Koyoo šelaŋ,
Izirayel Tondoo nee ya ne:

«Kokoyoo kaŋ ga ciiti borey se nda šerretaray,
kaŋ ga jamaa laama nda Irkoy hunburaa,
⁴ a ga hima nda subbaahi gaayoo,
waynaa ga fatta, duula s'a daabu.

Nga gaayoo nda ncirji ga suboo zayandi ka hun laboo cire.»

⁵ Takaa woo da no Irkoy g'a tee ay hugoo se.

Irkoy na *amaana abadante daŋ agay nda nga game,
a ga nga asariyawey k'a dii.

Waati kul a g'ay hallasi,
a ga haya tee ya ne kaŋ ga kan ya ne.

⁶ Amma attabiya futukoyney kul warrandi sanda karji
kaŋ boro s'a zaa nga kaboo ra.

⁷ Boro kaŋ ga baa nga m'a zaa,
kala a ma guuru wala yaaji bundu zaa,
i ga warrandi nuunaa ra dogoo din da ra hala i ma tee boosu.»

Dawda wongaarey

(Taarikey Ina 11.10–47)

⁸ Dawda wongaarey maajey ne ti wey:

Yoše-Bašebet Takemon boraaj, wongaari hinza boŋkoyni no. Nga no ka nga yaajoo ka boro zangu yaaha (800) wii wongu folloku ra.

⁹ Nga banda ga, Eleyazar kaŋ ti Dodo iz'aroo, Dodo man'ti kala Ahoya boro iz'aroo. Waatoo kaŋ Filisti borey koy cere guna wongoo se, ka gar Izirayel borey zuru ka koy, aru hinzaa kaŋ cindi Dawda bande ka Filisti borey batu k'i tangam, nga ti wongaari hinzaa din affoo. ¹⁰ A tun ka Filisti borey kar nda takuba hala nongu kaŋ ra kaboo kogu, a denji takubaa ga. Hanoo din Abadantaa na Izirayel borey noo hinyan beeri. Eleyazar banda ga, Izirayel wongu-izey cindey mana yee kate kala ka bukawey hayey kuuna.

¹¹ Nga banda ga, Age iz'aroo Šamma no ma kaa, Harar boro no. Waatoo woo Filisti borey nka cere marga Lehi. Faari goo no din kaŋ ga too nda dunguri. Kaŋ

Izirayel borey zuru Filisti borey se,¹² Šamma koy kay faaroo din gamoo ra ka Filisti borey tangam ka faaroo kom i ga. Abadantaa n'i noo i ma hin ey, hinay beeri.

¹³ Hegaa waati, Dawda goo Adulam tondi horboo ra, wongu-ize borjkoyni waranzaa (30) kaj goo a bande, aru hinza i ra doo Dawda do. Woo gar Filisti borey wongu-ize jama goo Refa borey gooroo ra.¹⁴ Dawda goo ma tugu tondi horboo ra, Filisti borey soojey gorodoo goo Betelehem koyraa ra.¹⁵ Harijaw duu Dawda, a nee: «May no ma koy Betelehem koyraa mijoo ga ka kate ya ne day hari ya haŋ?»¹⁶ Wongaari hinzaa din koy huru Filisti borey kaloo ra nda gaabi ka hari gur Betelehem koyraa mijoo dayoo ga ka kate a Dawda se. Amma Dawda mana yadda k'a haŋ. A n'a mun ganda k'a kaa *sargari hari-hari Abadantaa se.¹⁷ A nee: «Jam, Abadantaa, ay si woo tee, zama borey wey nka ngi hundey dan farratay ra, haroo nka tee sanda ngi kuroo.» A mana yadda ka haroo haŋ. Woo ti hayaa kaj wongaari hinzaa n'a tee.

¹⁸ Žowab armaa Abišay, Seruya iz'aroo, nga ti aru hinzaa din borjkoynoo. Nga no ka nga yaajoo ka aru zangu hinza (300) wii, nga no ka duu maa boro hinzaa ra.¹⁹ A duu maa aru hinzaa ra. Nga ti ngi jineboraa, amma woo kul aru hinzaa din kaj maajpey jin ka harandi, nga maajoo mana too wey din wanoo.

²⁰ Yehoyada iz'aroo Benaya mo man'ti kala wongaari, a na haya booboyaaj tee. Kabsel boro no. Nga no ka Mowab gandaa wongaari hinkaa wii. Hargu beeri zaari hane nga no ka zunbu day ra ka ganjihayla wii a ra.²¹ Nga no mo ka Misira boro wii kaj kuuyanoo ti kayfi. Yaaji bara Misira boraa kaboo ra, amma Benaya, bundu bara a kone. A koy Misira boraa yaajoo taa a kone k'a wii nda yaaji follokaa.²² Wey ti hayey kaj Yehoyada iz'aroo Benaya n'i tee. A hanse ka duu maa wongaari hinzaa ra.²³ Aru waranzaa (30) din ra, nga no ka duu maa ka bisa i kul, amma wongaari hinzaa din kaj maajney jin ka harandi, a mana duu maa ka toor'ey. Dawda n'a tee nga lakkalkaw maanawey jineboraa.

²⁴ Aru waranzaa (30) din ti Žowab armaa Asayel, nda Dodo iz'aroo Elhanan kaj ti Betelehem boraa,²⁵ nda Šamma, Harod boraa, nda Elika, Harod boraa,²⁶ nda Heles, Palti boraa, nda Ira, Ikeš, Tekowa boraa iz'aroo,²⁷ nda Abiyezer, Anatot boraa, nda Mebunay, Huša boraa,²⁸ nda Salmon, Ahoya boraa, nda Maheray, Netofa boraa,²⁹ nda Netofa boraa Bana iz'aroo Heleb, nda Ribay iz'aroo Ittay, Gibeya koyraa kaj ti Benžamej borey gandaa wane,³⁰ nda Benaya, Piratoj boraa, nda Hiday, Gaš gooroo boraa,³¹ nda Abi-Alboj, Ganganoo gandaa boraa, nda Azmawet, Barhum boraa,³² nda Eliyaba, Šalbon boraa, Yašeŋ iz'arey ra, Žonataŋ,³³ nda Šamma, Harar boraa, nda Šarar iz'aroo Ahiyam, Arar boraa,³⁴ nda Ahasbay iz'aroo Elifelet kaj ti Makat boraa iz'aru, nda Ahitofel iz'aroo Eliyam, Gilo boraa,³⁵ nda Hesray, Karmel boraa, nda Paray, Arbi boraa,³⁶ nda Nataj iz'aroo Yigal, Soba boraa, nda Bani, Gad boraa,³⁷ nda Selek, Amoŋ boraa, nda Naharay, Berot boraa kaj ti Žowab, Seruya iz'aroo wongu jinawey zaakaa,³⁸ nda Ira, Yitri boraa, nda Gareb, Yitri boraa,³⁹ nda Uri, Heti boraa. I kul cere ra ti boro waranza cindi iyye (37).

Dawda na Izirayel jamaa kabuyanoo tee

(Taarikey 1na 21.1–6)

24 ¹ Woo banda ga, Abadantaa yee koyne ka futu Izirayel borey ga. A na Dawda tusa a ma albasi tee i se, a nee Dawda se: «Koy Izirayel nda Žuda borey kabu.»² Woo gar Žowab kaj ti wongu-izey jineboraa, a goo kokoyoo jere, kokoyoo nee Žowab se: «Ay g'a wiri ni ga, dira ka koy Izirayel alkabiilawey kul ra, k'a dii za Dan ka koy hala Ber-Šeba, war ma borey kabu, hala ya hin ka jamaa hinnaa bay.»³ Žowab nee kokoyoo se: «Abadantaa, ni Koyoo ma jamaa boobandi cee zangu (100) ka bisa hō hinnaa, hala ay koyoo, ay kokoyoo money ma dii a. Amma macin se n'ga baa ma woo tee?»

⁴ Amma kokoyoo šelaj ka Žowab nda wongu-izey jineborey cindey šennoo kaa. Takaan din da Žowab nda wongu-izey jineborey hun kokoyoo do ka koy Izirayel jamaa kabu. ⁵ I na Žurden isaa dey ka koy ngi kaloo cin Aroyer koyraa ra kaj goo Gad gooroo gamoo here Yazer jere. ⁶ Woo banda ga, i huru Galad, ka bisa ka koy Heti borey gandaa ra hala Kadeš ka koy too Dan-Yan nda Sidon laamaa here. ⁷ Woo banda ga, i koy Tir koyraa ra kaj cete g'a kuubi, ka koy Hewi borey nda Kanaj borey koyrawey kul ra. Benantaa ga, i koy Žuda gurmaa here, Ber-Šeba. ⁸ Takaa woo nda i na gandaa kul dira. Handu yagga nda jirbi waranka (20) banda ga, i willi kate Žerizalem. ⁹ Žowab na borey hinnaa kaj duwandi kabuyanoo ra har kokoyoo se. Asaja zenber zangu yaaha (800.000) kaj too wongu bara Izirayel ra. Žuda arey hinnaa man'ti kala zenber zangu guu (500.000).

Irkoy na Dawda goy futaa alhakoo kaa a ra

(Taarikey Ina 21.7-17)

¹⁰ Jamaa kabuyanoo banda ga, Dawda binoo n'a zarabi. Dawda nee Abadantaa se: «Ay na zunubu beeri tee kaj ay na woo tee. Sohō Abadantaa, ay g'a wiri ni ga, ay layboo yaafa kaj agay, ni tamoo n'a tee, zama lakkal janjaj beeri goy ti woo kaj ay n'a tee.» ¹¹ Dawda tun suba subbaahoo ra, Abadantaa na šenni har annabi Gad se kaj ti Dawda gunandikaa ka nee: ¹² «Koy nee Dawda se kaj hayaa ne kaj Abadantaa n'a har. Abadantaa nee: «Ay ga haya futu hinza daj ni jine, ma affoo suuba i ra, woo kaj n'n'a suuba, ay g'a tee ma ne.»

¹³ Gad koy Dawda do ka alhabaroo har a se ka nee: «N'baa jiiri iyye heray ma tee ni gandaa ga, wala ni iberey ma war gaaray, war ga zuru i jine handu hinza, wala jirbi hinza wirci laala kaj ga bere ma war gandaa kar? Aywa, sohō miile, ma affoo suuba hala ya koy a har boraan kaj n'ay sanba se.» ¹⁴ Dawda na Gad zaabi ka nee: «Ay goo binemarayyan beeri ra. He, ay ga wiri ni ga, ir ma kaj Abadantaa kaboo ra, zama nga tamallawey ga boobo. Amma ya si kaj adamizey kabey ra.»

¹⁵ Abadantaa na wirci laala kaj ga bere zumandi Izirayel gandaa ga za subbaahi ka koy hala waatoo kaj kayandi ga. Ka hun Dan ka koy Ber-Šeba, aru boro zenber woyye (70.000) ka buu jamaa ra. ¹⁶ Waatoo kaj almalaykaa na nga kaboo šerre Žerizalem ga k'a halaci, Abadantaa nimsi nda halaciyanoo woo. A nee almalaykaa kaj ga halaci roo tee jamaa ra se: «A wasa, sohō ni kaboo ma kay.» Woo gar almalaykaa sii kala Žebus boraa Arawna taasu kar ganganoo jere.

¹⁷ Waatoo kaj Dawda dii almalaykaa kaj ga jamaa kar, a šelaj Abadantaa se ka nee: «Abadantaa, agay no ka zunubu tee, agay ka haya tee kaj si teendi. Boro yalaafantey wey, macin no i n'a tee? Ay g'a wiri ni ga, agay nda ay hugoo kar.»

Dawda na sargari tonadoo cin Abadantaa se

(Taarikey Ina 21.18-26)

¹⁸ Hanoo din, annabi Gad koy Dawda do ka nee a se: «Žigi ka koy Žebus boraa Arawna taasu kar ganganoo ra, ma sargari tonadoo cin Abadantaa se.» ¹⁹ Dawda žigi ka koy no din ka Abadantaa yaamaroo tee sanda takaa kaj nda Gad n'a har a se. ²⁰ Arawna na ganda guna, de a ga dii kokoyoo nda nga borey goo ma kaa nga do. Arawna fatta ka nga ndumoo sinji laboo ra ka gunguma kokoyoo jine. ²¹ Arawna nee: «Macin se ay koyoo, ay kokoyoo ga kaa nga tamoo do?» Dawda nee: «Ya nka kaa ka ni taasu kar ganganoo day ka sargari tonadoo cin Abadantaa se hala albalaaawoo kaj goo ma jamaa kar ma kay.» ²² Arawna na Dawda zaabi ka nee: «Ay koyoo, ay kokoyoo, nongoo zaa, ma *sargari kukurante kaa kaj n'baa. Hawey ne sargari kukurante se, taasu kar bundey nda bundey kaj ga hawey ga hawa ne, m'i tee tuuri. ²³ He kokoyoo, agay Arawna g'a kul noo kokoyoo se.» Arawna yee ka nee kokoyoo se: «Abadantaa, ni Koyoo ma ni sargaroo taa.» ²⁴ Amma kokoyoo nee Arawna se:

«Kalaa, kalaa, ay ga nga hayoo bana ma ne k'a day ni ga. Ay si sargari kukurante kaa Abadantaa se kaŋ mana tun ay ga haya kul!» Dawda na taasu kar ganganoo nda hawey day nda nzorfu kaaray tamma boj woyguu (50).

²⁵ Dawda na sargari tonadoo cin Abadantaa se no din, a na sargari kukuranteyaj nda *alaafiyat teendi sargariyan kaa. Abadantaa na nga ḥaarayroo taa gandaa maaganda se ka bonaa kayandi k'a moorandi Izirayel ga.